JAVA-BODE.

[N]IEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1858. Zaturdag, 13 November. N°. 91.

HOOFD-BUREAU: Te **Batavia** bij H. M. VAN DORP; te **Samarang** bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te **Soerabaja** bij E. FUHRI & Co. en voor **Nederland** bij J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te ***Amsterdam.***

der half jaar voor *Batavia*.................... *f* 12,50.
„ „ „ „ *Java*.................... „ 15,—.
„ „ „ „ *Buitenbezittingen*.......... „ 17,50.
„ „ „ „ *Nederland*.................. „ 22,50.
betaling geschiedt vooruit. — Brieven ***franco.***

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der **Advertentiën** is **50** cents voor de Vijf woorden
Bij eerste of meerdere herhaling **25** „ „ „ „ „
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behoort een
BIJVOEGSEL.

[Bij be]schikking van Zijne Excellentie den Minister van Kolonien, [..]ulij 1858, letter A, no. 9, is aan den Oost-Indischen amb[..]iet verlof in Nederland, mr. *H. W. Du Perron*, verleend [ver]lenging van verlof voor den tijd van drie maanden, bui[tensl]aar van den lande.

Civiel Departement.

Ontslagen:

[Op] verzoek, eervol, uit zijne betrekking, wegens ziekte, on[der] toekenning van wachtgeld, de secretaris der residentie Ba[..]en, jhr. *W. K. L. van Hogendorp.*

Benoemd:

[Tot in]specteur der cultures in de derde afdeeling op Java, de as[sist]ent-resident van Soemedang en Soekapoera, residentie Pre[an]ger Regentschappen, *A. W. Kinder de Camarecq.*

[Tot of]ficier van justitie te Macasser, de griffier bij den omgaan[den] regter in de tweede afdeeling op Java mr. *J. C. J. [van] der Schalk.*

Gesteld:

[Op] verzoek, wegens ziekte, in het genot van wachtgeld, de [..]rk bij den controleur der inkomende en uitgaande regten [te] Batavia *K. G. Pesch.*

ADVERTENTIEN.

Postkantoor.

Landmail van November.

[De] directeur der posterijen te Batavia herinnert bij deze be[lang]hebbenden, dat de 2de mail-stoomer in November, den 25sten [..] vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, [..] postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op [..]dag, den 24sten November aanstaande:
[des] avonds te 8 uren voor Europa, Britsch-Indië, China enz., enz.
[des] middags ten 1 ure, die voor Banka, Palembang, Billiton [..]uw.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

[Volg]ens eene aankondiging, voorkomende in de *Straits Govern[ment] Gazette* van 15 October jl., is in den avond van den 13 Julij jl, [op K]aap Borda (*Kangaroo-eiland, Zuid-Australie*) een kustlicht [..]d, hetwelk „Flinders Licht genoemd is, en te rekenen van [dat t]ijdstip dagelijks van sonsondergang tot zonsopgang ontstoken zal [..].

[Kaa]p Borda ligt op 35° 45' 20" Z. Br. en 136o 38" 0" Ooster [lengte] van Greenwich, en is een steil, klippig voorgebergte, dat [..]80 Engelsche voeten boven den waterspiegel verheft. Het [..]t is een vierkante steenen toren van 30 Eng. voeten hoogte, [..] op den top van een' kleinen heuvel, omstreeks 500 yards [va]n rand der klip. De geheele hoogte van den lantaren is [..]10 Eng. voeten boven de oppervlakte der zee.

[Het] lichttoestel is dioptriek of met linzen; terwijl het licht zelf [dr]aailicht is, *afwisselend om de halve minuut rood en wit schij[nende]*, [en] kunnende hetzelve gezien worden in een boog zich uitstrek[kende] van 60o O. t. Z. tot Z. 35oW. (door het het westen [..]). Bij helder weder kan het witte licht gezien worden op [een] afstand van 30 Eng. mijlen, doch het roode licht is slechts [o]p de helft van dien afstand zigtbaar, zoodat wanneer het [..] licht niet te onderscheiden is, het witte licht zich slechts [met tu]sschenpoozen van eene minuut vertoont.*

[Sch]epen, die Kaap Borda van het zuidwesten naderen, behoo[ren he]t licht goed open te houden van het hoogland zuidwaarts [van d]e Kaap, ten einde het rif op de hoogte van Kaap Bedout, [het w]estelijk uiteinde van het eiland te vermijden. Schepen, be[stemd] voor Investigator's Straits moeten, na Kaap Borda omge[zeild] te hebben, het licht geheel vrij van het hoogland, oostwaarts [van h]etzelve, houden in de rigting van Z. W. t. W. tot Kaap [..] gepasseerd is, als wanneer het licht met het hoogland in[..]gebragt kan worden. Schepen komende van Investigator's [Strai]ts moeten het licht niet westelijker dan Z. W. t. W. brengen, [De v]oorenstaande kompasstreken zijn miswijzend. De afwijking [..] Oost.

HUIS-COLLECTE.

Ten behoeve van de diakonie-Armen der Evangelische gemeente te Batavia, over het vierde kwartaal 1858.

Op Maandag den 15den November 1858, om de west, buiten de stad, eerste gedeelte, bevattende Noordwijk, de Gang Patjenongan, Batoe Toelis, Rijswijk, van af de Citadel tot aan de Societeit de Harmonie en de Secretarie-laan, de heer *F. (. A Jeekel.* Tweede gedeelte, Rijswijk van af het Kerkhof, de Gang Chaulan, de Beerendrechtslaan, de Gang Ketapang en de Prinsenlaan, de heer *F. W. Pietersz.*

Op Dingsdag den 16den November 1858, om de west, buiten de stad, derde gedeelte, bevattende het Koningsplein, de Gang Scott, de heer *P. Landberg.* Vierde gedeelte, bevattende Tana-Abang tot aan het Kerkhof en de Kampong Scott, de heer *W. L. Blankert.*

Op Woensdag den 17den November 1858, om de west, binnen de stad, vijfde gedeelte, bevattende al de straten en grachten der Stad, bewesten de Groote Rivier, de heer *W. Suermondt.*

Op Donderdag den 18den November 1858, om de oost, binnen de stad, zesde gedeelte, bevattende al de grachten der Stad, beoosten de Groote Rivier, de heer *A. R. J. Cramerus.*

Op Vrijdag den 19den November 1858, om de oost, buiten de stad, zevende gedeelte, bevattende Jacatra, Goenong-Sari, de Gang Kamaijoran en de Gang Kadiman, de heer mr. *L. A. P. F. (uijn.* Achtste gedeelte, bevattende Bazaar Baroe en Weltevreden, tot aan het Hospitaal en Bazaar Senin, de heer *J. J. Mispelblom Bijer.*

Op Zaturdag den 20sten November 1858, om de oost, buiten de stad, negende gedeelte, bevattende van den brug bij kampong Bali, de weg naar Meester Cornelis tot aan Bidara Tjina, de heer *J. F. Arnold.* Tiende gedeelte, bevattende Bazaar Senin, Parapattan, met den Gang Kwini en den Gang Mendjangan, tot aan het Koningsplein en het land Menting, de heer *T. E. de Nijs Bik.*

VENDUTIEN.

Op Maandag, den 15 November, in het locaal van het collegie van boedelmeesteren.

en

à 2 pCt. vendusalaris, op het Heemradenplein, door *John Pryce & Co.*

Op Dingsdag, den 16 November, door Gebrs. *Roselje & Co.*, in een der localen van de Javasche Bank, voor rekening van den heer *Platon.*

Op Woensdag, den 17 November, wegens vertrek, voor de woning van den onderintendant der 2de klasse, *van Mienne*, in het kampement te Weltevreden, door *B. J. Leon.*

en

à 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van *Abeelen, Dennisson & Co.*

Op Donderdag, den 18 November, voor het commissiehuis van *van Slooten, Morgan & Co.*

Op Vrijdag, den 19 November, voor de woning van den heer L. *Knijfler*, op Molenvliet, door *Cassalette & Co.*

en

Door Gebrs. *Roselje & Co.*, in een der localen der Javasche Bank, voor rekening van den heer L. *Platon.*

Op Zaturdag, den 20 November, wegens vertrek, voor het woonhuis van den heer *F. Baudoin*, op Lontar Satoe (Kramat), door *van Slooten Morgan & Co.*

Aangekomen Vreemdelingen,

van den 9 tot en met den 12 November.

MARINE HOTEL. Cornelis N. Gerter, van Simonsbaai. — J. A. A. Wolff, van Amsterdam. — W. H. Dittlof Tjassens, van de Reede. — A. F. v. d. Valck en Echtgenoot, van Amsterdam. — H. Haus, van Rio de Janeiro. — H. H. Zeijlstra, van Amsterdam. — P. Tjebbes, van Idem. — G. H. Brakke van Idem.

JAVA HOTEL. Belle, van Rotterdam.— J. C. Bernelot Moens, van Idem. — A. Sissingh van Amsterdam. — J. Bouten van Rotterdam. — G. Kok, van Shanghai. — S. Berkelback van den Sprenkel en D. H. Dietz, van Amsterdam. — K. Lammers, van Cheribon. — P. G. Pol, van Amsterdam. — P. A. Kleinenberg van Rotterdam.— W. Y. Harteveld van s. Gravenhage. — F. J. van Oppen, van Passaroeang.

HOTEL DES INDES. A. F. van Haastert, van Nederland. — Mr. J. P. Metmann, van Idem. — Mr. H. D. Levyssohn Norman, van Idem. — P. Roodzand, van Djambi. — J. van Burg, van Idem. — C. K. A. Baron van Heekeren, van de Reede. —

HOTEL DER NEDERLANDEN. R. Welphorst, van de Reede. — Wisman van Hospitaal. — G. L. H. Janssen, van Nederland. — F. Fokkens, van Rotterdam.

Vertrekkende Personen.

L. *P. van Mourik, en familie.* — *H. Feltkamp en familie.*

Advertentiën.

Getrouwd:

G. J. LINTZ
met
E. R. ERMATINGER,
Weduwe van *P. J. Hammel.*

SAMARANG, 5 *November* 1858. (3278)

Bevallen van eene DOCHTER *A. A. Kruseman*, echtgenoote van
G. R. LUCARDIE.

POERWODADIE, 26 October 1858. (5279)

Bevallen van een' ZOON, *W. A. Grube*, geliefde echtgenoot van
W. DE VAL.

BATAVIA, 5 *November* 1858. (5282)

Bevallen van eene DOCHTER, *C. E. van der Poel, Esser.*

BEZOEKIE, 4 November 1858.

Eenige kennisgave. (3326)

Zeer spoedig bevallen van een' ZOON. *A H. van Steijn van Hensbroek, Sorbier.*

7 November. (3324)

Bevallen van eene DOCHTER, vrouwe *P. Sieberg*, geboren *Vereul.*

SAMARANG, 8 November 1858. (3325)

Bevallen van eene DOCHTER, *Amalia Johanna Mathilda Breijmann*, geb. *Bonnet.*

9 November 1858. (5299)

Bevallen van eene DOCHTER, *L. de Waal, van Kraaijenoord.*

BATAVIA, 12 *Nov.* 1858. (3346)

Op heden overleed ons geliefd oudste *Dochtertje*, in den jeugdigen leeftijd van 5 jaren.

B. J. EEKHOUT.
J. EEKHOUT
Janson.

TJILITJAP, 5 *Nov.* 1858. (3541)

VROUW ANNA. (*Slot.*)

Vrouw Anna sloeg beide handen radeloos voor haar [g]ezigt. Een wenk des regters deed den blaauwverwer [v]ertrekken. Zijne vrouw bleef in gebogen houding roer[l]oos zitten. De regter trad digt op haar toe.

„Verligt uw geweten door eene openhartige bekentenis van uwe daad," sprak hij bewogen.

De vrouw rees thans als uit diepe gedachten over[e]ind. Een akelig lachje misvormde haar gelaat, dat [d]e kleur van een wit laken had. »Ja," zeide zij met [d]e kracht der vertwijfeling, »ja, ik heb voor mijn man [v]ergif bereid. Ja, alle nachten stond mijn vader met [z]ijnen bijbel voor mijn bed, — mijne moeder hief dien [..] tegen mij op en dreigde mij daarmee, — deze bijbel [i]s mijn straf op aarde geworden. Ik heb hem onthei[li]gd door mijne goddelooze daad; — 't was de eenigste [pla]ats, waar ik het vergif verbergen kon. Schrijf maar [op]: 't is alles waar, wat de getuigen tegen mij ingebragt hebben. 't Is alles, alles waar!"

Zij werd onmagtig uit de regtskamer weggedragen. Het aardsche vonnis, dat de rampzalige ter dood zou [ve]roordeeld hebben, ontkwam zij. Eene zenuwzinkingkoorts nam haar in de gevangenis weg.

(*Redactie*).

DE LEGERPLAATS DER ZWARTEN.

Eene bladzijde uit het reisdagboek

van

FR. GERSTAECKER.

Vele menschen hebben al een zonderling begrip van het reizen, en verlangen daarbij in de eerste plaats alle mogelijke gemak, waaraan zij in hun eigen huis gewoon waren, ook als zij de tiendubbele waarde daarvoor betalen moeten. Zij vergeten daarbij, dat zij zich het eigentlijke genot van de reis — een tijdlang eens in één ongewonen staat door te brengen en de eentoonigheid van hun vroegere leven zoo doende af te breken — moedwillig zelven bederven. Ontbreekt hun dan onderweg eens iets van het gewone, moeten zij een nacht op een hard bed liggen of was hun diner niet behoorlijk goed, dan morren zij, worden ongeduldig en verdrietig, en verbitteren zich den kostelijken tijd, dien zij voor hun vermaak bestemd hadden.

Mijne eischen op eene reis zijn meer bescheiden van aard, — ik verlang slechts eene fraaije, vreemde landstreek en vreemde menschen of eenig gevaar, om den vervelenden weg te kruiden. Het behoeft juist zoo bijster veel niet te zijn, maar het moet den reiziger toch altijd in eene zekere aangename spanning houden, — dat maakt dan zelfs de barste, vervelendste landstreek interessant.

Men kan overigens ook alles overdrijven, en gelijk eene streek zelve wel eens zóó romantisch wordt, dat men er heel niet meer in voortkomt, zoo kan ook eene te sterke dosis van gevaren, die ten laatste de door waken overspannen ligchaamskracht geheel dreigen uit te putten, zelfs voor hem lastig worden, die zich in den beginne daarover verheugd had. Zoo althans ging het mij in de eenzame wildernis van den Murray in Australie, die ik alleen doorwandelde. Zonder een kameraad, die althans 's nachts de wacht met mij deelde, door de boosaardige wilden bespied en vervolgd, dankte ik in 't eind den hemel toch, toen ik »ongespietst" de bewoonde districten weer bereikte en eindelijk eens in eene veilige hut van de doorgestane vermoeijenissen behoorlijk uitrusten, eens ter deeg en zonder gevaar uitslapen kon.

De australische zwarten zijn zonder tegenspraak het arglistigste, boosaardigste volk onder de zon en, schoon ik volstrekt niet ontkennen wil, dat zij alle reden hebben, om gebeten te zijn op de blanken, door wie zij op de onvergelijkste wijze mishandeld werden, blijkt toch reeds uit hunne eeuwige, bloedige en verraderlijk gevoerde oorlogen onderling, waartoe zij in staat zijn en wat men over het geheel van hen te denken en te verwachten heeft.

(*Wordt vervolgd.*)

Op heden ontvingen wij het treurig berigt, dat onze veelgeliefde oudste broeder en behuwdbroeder **W. F. J. B. Cleerens,** Contrôleur ter Sumatra's Westkust, op den 14den dezer na een langdurig lijden is bezweken. Hij stierf in den bloei zijns levens.

Dit is de tweede dierbare broeder, welke ons in een tijdperk van $1^1/_2$ jaar werd ontrukt.

Ieder die weet, welke opregte en edelaardige liefde de te vroeg ontslapene ons toedroeg, kan beseffen, hoe diep ons dit verlies in rouwe dompelt.

B. BARNEVELD, *Kapt. der Infant.*
C. S. M. BARNEVELD,
geb. Cleerens.

BENKOELEN, 30 *September* 1858. (3300)

HOUT-VENDUTIE.

Op Maandag den 15 November 1858,
op het Heemradenplein, door
JOHN PRYCE & CO.,
van een groote partij

DJATTIEHOUTEN BALKEN
en
Chinesche Doodkistplanken.

(3286)

VERKOOP
van
Parijsche en andere Goederen.

Op DINGSDAG den 16 } Novemb. 1858,
„ VRIJDAG „ 19 }

zullen de Ondergeteekenden in een der Lokalen van de Javasche Bank, voor Rekening van den Heer *L. Platon,* publiek verkoopen de ondervolgende uit Frankrijk aangebragte goederen, als:

EEN GROOT ASSORTIMENT DIVERSE PROVISIEN IN BLIK

Cognac op heele en halve pijpen en in kisten.
Roode Wijn op fust en in kisten van 4 dozijn.
Fijne Wijn in kistjes van 4 dozijn, als:
Chateau Lafitte, Chateau Margaux, Chateau la Rose, Chambertin, Hermitage, etc.
Champagne ***Jacquesson & Fils*** in kistjes van 1 dozijn.
Olijf-Olie, diverse **Likeuren, Absinthe, Kirschwasser, Jamaique Rhum, Chocolade, etc.**

VOORTS:
Witte en georneerde porceleinen
EET- EN THEE-SERVIEZEN,
voor 12, 18, 24 en 36 personen
Fraaije **Vazen, Flacons, Tété-à-Tété's, Corbeilles en Jardinières** op voet, **Reis- en Toilet-Necessaires, Wandelstokken, Zweepen, Wagenlantaarns, Accordeons, Porte-Monnaies, Portefeuilles,**
een compleet

BILLARD,

bijzonder fraai **Speelgoed, Post-papier,**
Groote Spiegels en groote Gravures
in rijk vergulde lijsten,
MEDAILLONS-SCHILDERIJEN,
divers Cristal- en Glaswerk, een factuur Parfumeriën *Société Hygiénique*, etc.

WIJDERS:
EEN PRACHTIG ASSORTIMENT MODEWAREN,
bestaande uit:

Zijde, Mousseline en Tarlatane Dames-Kleedjes, Zijden Mantilles, Kunstbloemen, Dames- en Kinderhoeden, Handschoenen, Zijden Kousen, Waaijers, Kanten en Lint, Fransche **Madapollams** in stukken van 70 ellen, bijzonder geschikt voor bedlakens, diverse soorten van **Pantalons-stof, Heeren en Koetsiershoeden, Bretels, Zijden Dassen, Vestenstof,** fijne **Manshemden.**

Alle deze goederen zullen voor een ieder te bezigtigen zijn, op *Zaturdag en Zondag den 13den en 14den November,* terwijl de monsters der Dranken op aanvrage te bekomen zijn bij

(3305) GEBRS. ROSELJE EN Co.

Op de Vendutie

door de ondergeteekenden te houden,
in een der Lokalen van de Javasche Bank,
op Dingsdag 16 November a. s.,
zullen mede verkocht worden:
à tout prix:

3 PAREN PRACHTIGE SPIEGELS
in rijk vergulde Lijsten.
DIMENSIEN DER GLASEN
204 bij 120 ned. dm.

(3306) GEBRS. ROSELJE EN Co.

Vendutie

op Woensdag den 17den November 1858,
wegens vertrek:
voor de woning van den Onder-Intendant der 2 klasse
VAN MIENNE,
over de Ster in het Oosten te Weltevreden
door **B. J. LEON,**
van deszelfs Inboedel, als:

Tafels, Stoelen, Kasten, Spiegel en Schilderijen, Hang- en Tafellampen, een Bendie met Paarden, enz. (3285)

VENDUTIE

Op Woensdag, den 17den November 1858.
Voor het commissiehuis van
ABEELEN, DENNISON & Co.,

van Lijnwaden, Sarongs, Hoofddoeken, Glaswerk, Tafel- en Hanglampen, diverse soorten Sloten, Roskammen, Engelsche Zadels, Borstelwerk, puike Gras Boter, 30 Balen Padang Koffij, enz. (3345)

VENDUTIE.

Op Woensdag den 17 November e. k.

zal op het Land Tjebingsie, door tusschenkomst van het **Vendudepartement te Buitenzorg,** executoriale veiling worden gehouden van eenige ten laste van den Chinees **SIM TIAM,** in beslag genomene goederen. (3340

Vendutie

Op Donderdag den 18 November 1858,
wegens vertrek
voor de woning van den WelEd. Gestr. Heer
KROESEN,
naast het plaats Bureau te Weltevreden,
door
B. J. Leon,
van keurig en zoo goed als nieuw
MAHONIEHOUTEN EN ANDER MEUBILAIR,
waaronder:

een mahoniehouten Ameublement, Toiletspiegels, met marmeren bladen, Kasten, Stoelen, Tafels, Consoles, groote Spiegels en Schilderijen, Hang- en Tafellampen, een Piano uit de fabriek van *de Ruijter,* voor dit klimaat vervaardigd.

Voorts:

Glas- en Pleetwerk, Eetservies, benevens een massief mahoniehouten Eettafel voor 18 personen, als ook een Vis-à-Vis en 2 span goedloopende Paarden, etc. (3336

VENDUTIE

DONDERDAG, 18 November 1858,
à 4 pCt. Vendusalaris.
Voor het Commissiehuis van
Van Slooten, Morgan & Co.

Van diverse Lijnwaden, Provisien en Dranken, 100 Balen Goenizakken, 100 zakken Tarwe, 200 picols Java Koffij, Bengaalsche Zeep: ***Brillanten*** en ***Diamanten,*** en ten 11 uren precies van:
5 aandeelen in de Bataviasche Zee- en Brand Assurantie Maatschappij.
4 aandeelen in de O. I. Zee- en Brand Ass. Maatschappij.
4 » » » N. I. » » » » »
1 » » het Gezondheids Etablissement te Gadok.
Voorts nog ***Een huis*** en ***Erf,*** gelegen op Voorreij-Noord, bij de verponding geregistreerd onder No. 190.
Een stuk ***Tuin*** en ***Zaailand,*** gelegen buiten de Stad, bij de verponding geregistreerd onder No. 800.
en
Een dito, gelegen op Soeka Boemi, bij de verponding geregistreerd onder No. 5693, (3329)

OP DE VENDUTIE

van den 18 dezer, zullen almede worden verkocht:

1 STIER EN MELKGEVENDE KOEIJEN

van ***Bengaalsch ras.***
(3348) VAN SLOOTEN, MORGAN EN Co.

Op de Vendutie

van Donderdag 18 dezer,
zullen almede wegens vertrek worden verkocht:
3 span Wagenpaarden.
1 Wagen.
1 Bendie.
diverse meubelen.
en
1 Melkgevende koe van Europeesch Ras.
3331) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

VENDUTIE

wegens vertrek:
op Vrijdag, den 19 November
voor de woning van den Heer **L. Kniffl**[illegible]
huize van Mevrouw de Wed. SCHENK[illegible]
op Molenvliet,
door CASSALETTE & Co.,

van spannen hardloopende Wagenpaarden, een goedgedresseerd Rijpaard, hoog 4 voet, 4 duim, een Mylord, Wagentuigen, Kadogans, e[illegible]
verder:
Ameublementen van Mahoni[illegible]
eene fraaije Schrijftafel, een **Piano** van **C**[illegible] ***en Collard,*** benevens Kasten, Tafels, Sp[illegible] Spiegels, Schilderijen, Lampen, enz. enz.

VENDUTIE

Op Zaturdag den 20 November 1[illegible]
wegens vertrek:
voor het woonhuis van den WelEdG. heer F. Ban[illegible]
Lonter Satoe Kramat, nabij den 4den paal,
van SLOOTEN, MORGAN & Co.,

Van eenen netten inboedel, bestaande uit [illegible] en andere houten meubelen, spiegels en schi[illegible] kroon-, hang-, tafel- en muurlampen, ijzeren le[illegible] porceleinen serviezen, pleet-, glas-, zilver- en [illegible] werken, waaronder een modern zilveren thee[illegible] met dito blad, martevanen, jagtgeweren, een c[illegible] de salon met capsules. — Voorts nog rijtuigen, [illegible] nen goedloopende overwalsche paarden, 1 kinde[illegible] met dito paarden, tuigen, eenige melkgevende e[illegible] koebeesten etc. etc.

(33[illegible]

VENDUTIE

op Dingsdag, den 23 November 18[illegible]
wegens vertrek:
ten huize van den WelEdelen Heer R. [illegible]
op *Tanabang,*
door **JOHN PRYCE & Co.,**
van een ***fraaijen en goedgeconserveerde boedel,*** bestaande uit: **massief mahonieh**[illegible] **Ameublementen** met **marokijn en pa**[illegible] **haar** bekleed, Tafels en Consoles met **mar**[illegible] **bladen,** groote **Buffetten, mahoniehout**[illegible] ten, **Etagère kasten,** groote **Schutsels,** tafels, Boekenrekken, **ijzeren en koperen kanten,** Spiegels, Schilderijen, een Psych[illegible] tafels, Kroon- en Hanglampen,

een PIANO en eene PIANINO vo[illegible] klimaat vervaardigd, een MELOD[illegible]
eene Astronomische Klok,
fraai **Tafel-, Cristal- en Glaswerk, Zilv**[illegible] **Pleetwerk,** Japansche **Martavanen,** enz.
verder:

van een **Palankijn,** een **Mylord** en een **Bendij, 4 span** goedloopende **wagenpaarden,**
2 Bendijpaarden en eene **SIDNEY** [illegible] zoomede Tuigen en Zadels, Keukengereedscha[illegible] een partij **Houtwerken.**
Zondag te voren voor een ieder te bezig[illegible]

Op Donderdag den 25 November 1858,
zullen de Ondergeteekenden publiek verkoopen bij [illegible] kavelingen
180 picols zuivere Klapper-O[illegible]
(5287) JOHN PRYCE & C[illegible]

Publieke Verpachting.

Donderdag, den 2den December 18[illegible]
des morgens ten 10 uur,
zal, ten overstaan en ten kantore van den Ond[illegible] teekenden Notaris, worden verhuurd het Land [illegible]
ANTJOL VICTORIA,
ook genaamd **DAROE,** gelegen te **Tanger**[illegible]
het Westerkwartier der **Bataviasche Ommel**[illegible]
(5334) J. J. MIJNSSEN[illegible]
Nota[illegible]

Ontvangen een Factuur:
bijzonder fraaije en elegante **BIJOUTERIEN,** [illegible] der ***Broches, Armbanden, Ringen, Manc***[illegible] ***den*** en ***Hemdknoopjes,*** met ***Brillanten*** [illegible] ***manten,*** alles naar den laatsten smaak bewe[illegible]
(5290) JOHN PRYCE & C[illegible]

Twee Scheepsmasten

en
Compositie koperen Huidspijke[illegible]
Onlangs ontvangen:
bij
(5283) JACOMETTI EN C[illegible]

THÉATRE FRANÇAIS DE BATAVIA.

Avec la permission de M. le Résident.

LUNDI, 15 Novembre 1858.

Relâche.

Le Directeur-Gérant,
VAN KINSBERGEN.

[B]ATAVIASCHE SCHOUWBURG.

PROSPECTUS.

[D]e directie van het Bataviasche Tooneel heeft van [het] gouvernement de vergunning erlangd, om eene [lo]terij te openen, ten bedrage van *f* 100,000,—. [De]ze loterij zal bestaan uit een getal van 1000 loten; [zijn]de het kostende van ieder lot gesteld op *f* 100,—. [De]ze loten zullen verdeeld zijn in kwarten, en bij [...]e, halve of kwart loten verkrijgbaar zijn.

De prijzen zijn:

[d]e eerste	groot	*f* 40,000,—
[d]e tweede	»	» 20,000,—
[d]e derde	»	» 10,000,—
[d]e vierde	»	» 5,000,—
[d]e vijfde	»	» 3,000,—
[d]e zesde	»	» 2,000,—
[d]e zevende	»	» 1,500,—
[d]e achtste	»	» 1,000,—
[d]e negende	»	» 600,—
[d]e tiende	»	» 400,—

[...]lfde tot en met de vijf-en-dertigste [...]of vijf-en-twintig prijzen, groot [...]*f* 300,—, te zamen . . . . . » 7,500,—
[...]es-en-dertigste tot en met de zestig[s]te, of vijf-en-twintig prijzen, groot [i]eder *f* 200,—, te zamen . . . » 5,000,—
[B]enevens twee premiën, ieder groot *f* 2,000,—, voor het nummer dat het eerst en het laatst uitkomt, te zamen . . . . » 4,000,—

f 100,000,—

De Loten zullen verkrijgbaar zijn:

[bij] N°. 1 tot en met 300 bij den heer F. H. Tiedeman, [...]man; van N°. 301 tot en met 500 bij den heer [...]. Klein, Notaris; van N°. 501 tot en met 700 bij [den] Heer J. J. Mijnssen, Notaris; van N°. 701 tot en [met] 1000 bij den heer F. G. Van Bloemen Waanders, [...]enaar bij de directie der kultures.

[D]e loten, dan wel de onderdeelen, zullen alleen [tegen] contante betaling worden afgeleverd.

[A]anvragen franco.

[Ui]ter[...]stens acht dagen nadat de trekking dezer loterij [zal] zijn afgeloopen, zullen de houders van loten of [o]nderdeelen, waarop prijzen bij de trekking zijn [gevall]en, over de hun aankomende gelden bij den [heer] F. H. Tiedeman voornoemd kunnen beschikken, [te]gen vertoon en onder intrekking der afgegeven [lo]tbilletten en met eene korting van twintig ten [hond]erd, ten voordeele van het Bataviasche Tooneel.

[De] loterij zal onder ultimo Februarij 1859 worden [getrokk]en, terwijl de trekking, die in het openbaar, op [...]ekende gebruikelijke wijze, ten overstaan van [ee]n Notaris, zal plaats hebben, op een nader te [bepa]len dag zal gevolg nemen.

[Mocht]en onverhoopt, op het tijdstip voor de trek[king] bepaald, het getal van 1000 loten niet geheel [ge]zijn van de hand gezet, zal evenwel de trekking [der] loterij plaats vinden, met dien verstande nogtans, [dat] de cijfers van ieder der gestelde prijzen en pre[mië]n, eene aan het getal niet genomen loten geëven[re]digde vermindering zal ondergaan.

De Directie van het Bataviasche Tooneel,
S. D. SCHIFF, *President.*
WAANDERS, *Secretaris.*

[B]atavia, 5 November 1858. (3327)

[M]AATSCHAPPPIJ
van
[T]OONKUNST.

[Alg]emeene Vergadering van Heeren Leden,
op Dingsdag den 16den dezer,
des avonds ten 8 ure,
[in] het lokaal van de Societeit de Harmonie.

Punten ter behandeling:

[Ver]slag over het afgeloopen maatschappelijk Jaar.
[Ver]kiezing van Een President en Vier Leden in het bestuur, ingevolge art. 9 van het reglement.
[Af]loop der werkzaamheden muziekale oefening,

Namens de Directie;
G. VRIESENDORP. — *Secretaris.*

[M]ilitaire Societeit Concordia.
THÉ-DANSANT

[O]p Zaturdag den 20sten November 1858.

Namens de directie
De Secretaris.
BRUGMAN.

VERLOTING

van een
aangenaam gelegen

WOONHUIS,

staande op den hoek van Batoe-Toelies,
achter de Weeskamer,
bevattende:
Zes kamers, ruime Bijgebouwen, enz.,
alles van steen en met pannen gedekt.

Deze Loterij bestaat uit **één honderd en twintig loten,** ad ***f* 100.— zilver het lot,** en zal worden getrokken, zoodra de lijst volgeteekend is.

De **Loten** zijn verkrijgbaar bij den Heer ***G. H. H. van Zadelhoff,*** eerste bode bij de Weeskamer te Batavia. (3319)

Soliede Engelsche Carricle Tuigen,
Bendie-tuigen voor 2 paarden.

(3335. ABEELEN, DENNISON en Co.

Mr. CARTER,
TANDMEESTER

Zal Woensdag den 17 aanst.

Buitenzorg en omstreken bezoeken om de bewoners gelegenheid te geven hem te Consulteren. (3380)

Een **ONDERWIJZER,** van den 2den rang, de ***moderne talen,*** enz. onderwijzende, biedt zich aan als ***Gouverneur externe,*** bij eene of meer familiën, of voor eene andere geschikte betrekking.

Ook verlangt eene **HOLLANDSCHE WEDUWE,** eene conditie ter ***assistentie*** in eene ***huishouding*** of ***ter verzorging van kinderen.***

Franco brieven, letter Q. bij den Heer *H. M. van Dorp,* te Batavia. (3323

Wordt te Koop gevraagd,

een huis op **Kramat** of het **Koningsplein,** de som van

***f* 18,000 — *à f* 20,000.—**

niet te boven gaande.
Adres bureau
Bataviaasch Handelsblad. (3348)

Wordt Gevraagd,

onder voordeelige voorwaarden
in de Vorstenlanden:

IEMAND, ter opmeting en in kaart brenging van Landen, mits als Landmeter toegelaten zijnde.

Adres onder L. B. bureau van dit blad.

(3289).

VERLOREN

gisteren in den vooravond op den weg van **Tanabang,** een Wit Manilla Teefje; middelmatig van grootte en luisterende naar den naam van **LILLY.**

De vinder kan op eene billijke belooning rekenen, bij terugbezorging, aan

(3349) T. C. BOGAARDT.

VERLOREN.

Op Molenvliet, een wit manilla *hondje* met kort geknipt haar, luisterende naar den naam van **Bijou;** de eerlijke vinder gelieve het terug te bezorgen aan het bureau dezer Courant, en kan op eene goede belooning rekenen. (3339)

TE KOOP **EENE**
IJZERE BRANDKAST
met geheime Sluiting,

Te bevragen en te bezigtigen bij
G. KOLFF en Co.

(3342).

TE HUUR **Een Huis**

gelegen op het **Koningsplein,** thans bewoond door den heer **K. F. Jansen Hooijman,** den 1sten December e. k. te aanvaarden en, te bevragen bij

(3292) G. H. B. L. RUDOLPH.

TE HUUR Een aangenaam en nieuw **Huis,** in de *Gang-Patjenongan.*

Te bevragen bij den heer **van Heerdt.** (3322)

Een Huis te huur,

Te bevragen bij
Mr. HOFMEIJR.

(3298).

JAVA-BODE.

H. H. Inteekenaren op bovengenoemd Blad, die genegen zijn met hun abonnement voor het **Eerste halfjaar 1859** voort te gaan, worden beleefd verzocht, hiervan zoo spoedig mogelijk aan den Ondergeteekende kennis te geven, en hem de gelden daarvoor ***Franco*** toe te zenden, opdat hij in staat gesteld moge worden, de oplage bij tijds te regelen.

Prijs voor het Eerste halfjaar:

voor **Batavia**	*f* 12,50.
» **Java**	» 15,—.
» de **Buitenbezittingen**	» 17,50.
» **Nederland**	» 22,50.

Brieven ***franco*** aan

den Administrateur,
(3301) H. M. VAN DORP.

De Inteekening en Storting voor dat Blad kan ook geschieden bij **de Groot, Kolff & Co.** en **G. C. T. van Dorp** te ***Samarang*** en **E. Fuhri & Co.** te ***Soerabaija, Weijermans & Co.*** te ***Pasaroean*** en **Blok & Kuzette** te ***Cheribon.***

Melvill van Carnbée.

Den vijf en twintigsten October jl., zijn het twee jaren geweest dat wij Melvill van Carnbée naar het graf geleid hebben. Zijne werken zullen zijnen naam bij het nageslacht onsterfelijk maken; maar ook wij, die met hem leefden, hem kenden, en als vriend hoog achtten en beminden, herinneren ons nog dagelijks aan den onvergetelijken en treurenden om zijn verlies. Getuige daarvan is een **ACROSTICUM,** dat bij den boekhandelaar H. M. van Dorp in weinige dagen de pers zal verlaten, getiteld:

„EEN BLIK OP HET GRAF"

TER NAGEDACHTENIS EN HERINNERING AAN

P. Baron MELVILL VAN CARNBÉE,
in leven Kapt. Luitenant ter Zee, enz., enz.

Mag dit gedicht ook al niet als een meesterstuk aanbevolen kunnen worden, zoo vertrouwen wij toch, dat de herinnering aan den overledenen, hoe zwak en gering dezelve dan ook zijn moge, niet onwelkom zijn zal.

Het gedicht zal in een doelmatigen rand ingesloten en de naamcijfer **MELVIL VAN CARNBÉE** met fraaije letteren op fijn velijn papier gedrukt worden.

(3307) ***Prijs f 1.***

BOEKHANDEL VAN H. M. VAN DORP
te Batavia.

Weiland. Kunstwoordenboek	*f* 10.—
» Handwoordenboek voor de spelling der Hollandsche Taal	» 10.—
» Beknopt Nederduitsch Taalkundig woordenboek, 3 dn.	» 30.—
Martin. Beredeneerd Nederduitsch Woordenboek	» 12.—
Kramer's Kunstwoordentolk.	» 15.—
Idem verkort	» 2.—
Dekker. Woordenboek: Hollandsch-Fransch en Fransch-Hollandsch, 2 dn.	» 12.—
Gerazet. Idem Idem Idem 2 dn.	» 10.—
van Moock. Idem Idem Idem 4 dn.	» 15.—
Woordenboek in 4 talen, 3 dn.	» 15.—
Manitius. Grammatisch-practische Leerwijze der Italiaansche Taal	» 6.—
Jaeger. Neues Taschen Wörtenbuch, Deutsch-Holländisch en Holländisch-Deutsch	» 6.—
van Kerkwijk. Geodesie	» 10.—
Bourne. Leerboek over het Stoomwerktuig	» 12.—
Delprat. Verhandeling over de gedaante der Gewelven	» 4.—
De Handelsleer of practische theorie van den Koophandel	» 10.—
Fleschhauer. Handleiding tot het dubbel of Italiaansch Koopmans-boekhouden	» 6.—

(3317)

Boekhandel van H. M. van Dorp te Batavia.

De Kultuur en de bewerking van het

SUIKERRIET,

bevattende de meest volkomene en naauwkeurigste theoretische en practische beschrijving van het ***Suikerriet*** en deszelfs bewerking, benevens de beschrijving van al de toestellen voor de Suikerbereiding en tot het distilleren van

RUM,

door ***G. J. HERING,*** 1e deel, *met Platen.*

Handelingen der Regering en der Staten-Generaal betreffende het ***Reglement op het beleid der Regering van Nederl.-Indië,*** 5 dln. ***f* 25,—**

DICTIONNAIRE de L'INDUSTRIE manufacturière, commerciale et agricole. 10 vol. avec 174 figures.

(3295) ***f* 25,—**

Supra fijne Engelsche

ZAK- EN PENNEMESSEN, - BORDUUR- EN NAGELSCHAARTJES.

Te bekomen bij

H. M. VAN DORP.

BATAVIA. 1858. (3302)

KAART DER REEDE VAN BATAVIA.

PRIJS ƒ 6,

Te bekomen bij

H. M. VAN DORP.

(3296).

Boekhandel van H. M. VAN DORP, te Batavia.

Junghuhn. Kaart van Java op linnen met rollen ƒ 45,—
V. d. Velde van Hindesteijn. Kaart van den Indischen Archipel 8 bladen » 15,—
do. Op linnen met rollen » 40,—
Algemeene Kaart der Nederlandsche Overzeesche Bezittingen op linnen met rollen » 25,—
Koetsveld. Groote Bijbelkaart in 4 bladen » 10,—
Spruner. Kaart van Europa in 9 bladen » 25,—
Jaeger's. Schoolkaart van Noord-America in 8 bladen » 16,—
Van Wijk. Kaart van Europa » 2,—
Jaeger's. Wereldkaart » 4,—
Kaart van Nederland O. Indie 8 bladen » 16,—
Wereldkaart, uitgegeven door het Onderwijzers Genootschap 8 bladen » 10,—
Weiland. Wereldkaart 8 bladen » 12,—

(3297)

ZEEMANS-ALMANAK

1859 en 1860

Prijs ƒ 5

Te bekomen bij

H. M. VAN DORP.

(3303).

H. M. van Dorp te Batavia.

Vergulde Schilderijlijsten,

„ Palissanderhouten dito

van verschillende dimensien.

KANTOORBOEKEN. als:
GROOTBOEK, JOURNAAL, KASBOEK, KOPIJBOEK ENZ.,
in verschillende formaten. (3313

GELITHOGRAPHIEERDE VISITEKAARTJES,

in alle soorten van letters

en groote, worden vervaardigd bij

H. M. VAN DORP

(3308) *te Batavia.*

Kantoor-Almanak

1859.

Opgeplakt ƒ 1,— Onopgeplakt ƒ —,50

Uitgegeven door

H. M. VAN DORP.

BATAVIA, 2 Oct. 1858. (3312

237e NEDERLANDSCHE STAATS LOTERIJ.

Voor deze loterij worden voortdurend bestellingen aangenomen.

De loten worden bij de vaststelling der trekking onmiddelijk afgezonden en zullen dus van af de 1ste klasse geldig zijn.

Prijs per heel Lot. . . . . ƒ **100,—**
» » half » . . . . » **50,—**
» » vijfde » . . . . » **25,—**

(3311) H. M. VAN DORP.

Nederlandsche Staat Loterij

voortdurend worden bestellingen aangenomen

op Loten voor de **237** Staats-Loterij.

Prijs voor een heel Lot. . . . ƒ **100,—**
» » » half » . . . » **50,—**
» » » vijfde » . . . » **20,—**

bij

(3315) G. KOLFF & Co.

VERGULDE EN PALISANDER

SCHILDERIJ-LIJSTEN

van 40 cents tot ƒ 2,— de voet, worden vervaardigd op alle verlangde dimensien.

SCHILDERIJ GLAZEN

van de **grootste afmetingen.**

Vergulde SUPPORTS.

Te *Batavia* bij

(3314) G. KOLFF EN Co.

ALMANAKKEN MET DAMES-PORTRETTEN:

1859.

ad ƒ 1.— franco per post, bij

(3316) G. KOLFF EN Co.

Nederlandsch Barkschip

BARON FORSTNER VAN DAMBENOY,

kapt. **N. KRUIJMEI.**

Met dit nieuwe en bijzonder snelzeilende schip, dat zich door ruime en uiterst comfortable inrigtingen ten zeerste aan repatrieerende personen aanbeveelt, wordt **PASSAGE NAAR NEDERLAND** aangeboden. Deze bodem neemt thans te *Cheribon* lading in, en zal tegen den 25sten dezer maand gereed zijn om van hier de terugreis te aanvaarden.

Adres, bij

de Agenten

(3333) DE WEERDT, RUIJL & Co.

PASSAGE NAAR NEDERLAND

met het

Nederlandsch Campagne Fregatschip

PRINSES **AMALIA,**

kapitein L. W. VAN RIJN VAN ALKEMADE.

De aandacht van repatrieerende personen, wordt bij voorbaat reeds gewezen op dit zoo gunstig bekende schip. Hetzelve heeft ruime en nette inrigtingen voor passagiers, vaart eenen bekwamen ***Scheepsdokter***, en heeft eene ***Melkgevende Koe*** aan boord.

Genoemd ***Schip*** is den 11 September van ***Brouwershaven*** herwaarts gezeild.

Nadere informatien zijn te bekomen bij

de Agenten

(3280) J. CEZARD & Co.

PASSAGE NAAR NEDERLAND

wordt aangeboden met het

Nederlandsch schip

COPERNICUS,

kapitein L. VISSER,

zullende in de laatste helft van December van hier vertrekken.

Deze bodem, voor den overvoer van passagiers uitnemend ingerigt, voert eenen bekwamen ***Scheepsdoktor***, kan als eene gunstige gelegenheid bijzonder worden aanbevolen.

Nadere informatien bij

de Agenten

(3281) J. CEZARD & Co.

Passage naar Amsterdam

wordt aangeboden met het

Nederlandsch Schip

„CORNELIS HOUTMAN,"

kapt. J. H. ROLMAN.

Deze bodem is voor den overvoer van passagiers bijzonder goed ingerigt en voert een geexamineerd geneesheer.

Het vertrek zal vermoedelijk in het laatst dezer maand ***direct*** van hier plaats hebben.

Adres bij

de Agenten

(3321) SCHIMMELPENNINCK EN Co.

Passage naar Amsterdam

wordt aangeboden met het

sneilzeilend Nederl. Barkschip

AZIA,

gevoerd door kapt. **F. Molenaar,** hetwelk uitmuntend is ingerigt voor den overvoer van passagiers, zijnde er een geexamineerde **Doctor** aan boord. Het vertrek van hier zal vermoedelijk tegen medio December plaats hebben.

Adres bij den gezagvoerder, te Samarang bij de heeren **Dorrepaal** en Co. en hier bij

De Agenten,

(3337) HAAGER EN SCHUURMAN.

VOOR PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden het Ned. Clipperschip

KOSMOPOLIET,

kapt. J. BOUTEN.

Deze bodem volbragt de reis herwaarts wederom in den korten tijd van slechts 80 dagen en zal Zondag den 12 December direct van hier de reis naar ***Nederland*** aanvaarden.

Voor nadere informatien gelieve men zich te wenden tot den gezagvoerder te ***Cheribon***, en alhier tot de agenten.

(3328) B. KOPERSMIT EN Co.

VRACHT EN PASSAGE NAAR SOERAB

wordt aangeboden met het

Nederlandsch schip

Jhr. Mr. **VAN DE WALL VAN PUTTERS**

kapitein **K. LAMMERTS,**

om in den loop der volgende week derwa vertrekken.

Adres bij

De agent

(3345) SCHIMMELPENNINCK

VRACHT EN PASSAGE NAAR SINGA

met het Nederlandsch schip

ECONOMIS

Kapt. **OLIVIER.**

Informatien bij

(3288) JOHN PRYCE EN C

BATAVIA.

Den 10den dezer is alhier ter reede aangekome schip *de Kosmopoliet,* kapt. J. Bouten, aan boord bende een detachement suppletietroepen, sterk 140 onder bevel van den majoor der infanterie Belle dege eiders de 2de luitenants Janssen en Jhr. van Bo beide gedetacheerd van het Nederlandsche leger, apothecar der 3de klasse Bernelot Moens.

Dit detachement, dat zich gedurende de reis voo dig heeft gedragen en een zeer goed hoornmuzy boord had, is den volgenden dag ontscheept en Weltevreden gemarcheerd.

— Bij de Javasche Courant van heden is geve staat van het rijstgewas, onder ultimo Augus waaruit blijkt dat dezelve was:

Gunstig, in de residentien Pekalongan, Bage Kadoe, mitsgaders in de afdeeling Krawang.

Vrij gunstig, in de residentien Bantam, Batav soeroean, mitsgaders in de afdeeling Banjoewang

De oogst was, als volgt, afgeloopen:

Bijzonder gunstig, in de residentien Tagal en K mitsgaders in de afdeeling Patjitan.

Gunstig, in de residentien Preanger-Regentscha Sourabaija, Probolingo en Madioen, mitsgaders afdeeling Buitenzorg.

Over het algemeen gunstig, in de residentien Che Samarang, Japara, Bezoeki en Banjoemaas.

Van de residentien Rembang, Djocjocarta en carta waren geene opgaven ontvangen.

—Men meldt ons van *Buitenzorg*, dd. 12 No

Op den 11den dezer, hebben de leden der su missie van onderwijs te *Buitenzorg* zich begeve het 16 palen van de hoofdplaats verwijderde en de Bataviasche grenzen gelegene landgoed *Depo* welk, zoo als bekend is, door den Raad va *Cornelis Chasteleijn*, bij diens dood in 1714, we gateerd aan zijne vrijgegeven Christen slaven, afstammelingen thans nog dat landgoed bezit eene inlandsche Christen gemeente daarstellen, bi door het Gouvernement als zendeling-leeraar is steld, de heer *J. R. P. F. Gonggrijp*, tevens sub-commissie van onderwijs voor de aldaar aa school.

Te *Depok*, ten huize van den heer *Gonggrijp*, komen, begaven de leden der sub-commissie zic menlijk naar de school, welke, daar het vroeger hebbende gebouw, uithoofde van deszelfs vervalle tot dat einde niet meer kan gebezigd worden, wordt gehouden in de, om haren vervallen almede reeds verlaten, pastorie.

Aldaar waren de leerlingen, ten getale van wezig en werden zij ondervraagd in het lezen ven en rekenen, waarin de meesten, naar gel hunnen leeftijd, vrij goed ervaren waren, terw de meest gevorderden een denkbeeld hadden v belsche geschiedenis en aardrijkskunde.

Met het oog op de eenvoudige inrigting van deze school gegeven wordend onderwijs, op de kige middelen waarover kan worden beschikt de bestemming der leerlingen, welke allen, als eigenaren van het land *Depok*, tot landbou den opgeleid, was de sub-commissie zeer te hare bevinding, en gaf zulks te kennen aan lingen, zoo ook aan den onderwijzer *Laurens*, kweekeling van dienzelfden naam, beide Christenen van *Depok*, niet dringende aanbev zich steeds meer en meer toeteleggen en te bev

Aan eenige der meest gevorderde leerling den boekgeschenken en prenten uitgereikt.

Het examen werd begonnen, afgewisseld en met driestemmige gezangen, welke de scholier goed uitvoerden.

Na den afloop werden alle kinderen, ten den heer *Gonggrijp*, door diens echtgenoot onthaald; terwijl de leden der sub-commissie derwijs schikkingen maakten, om de scholieren verder gedeelte van den dag in gepaste vrol doen doorbrengen.

Dit was de eerste maal, dat een examen van lingen der school te *Depok*, door de sub-comm onderwijs werd afgenomen,

De commissie stelt zich echter voor dit in volge jaarlijks te herhalen, van welken maat gunstige gevolgen verwacht, vooral wanneer *Gonggrijp*, even als tot dusver, blijft vo leeraar der gemeente en als lid der sub-comm onderwijs, zijne goede en onvermoeide wijden aan het welzijn der Depoksche schoolje

— Van het land *Tjiawi* onder Buitenzorg wo medegedeeld, dat de in de kampong *Tjibolen* wonende inlander *Bapa Rapénah*, oud naar gis jaren, zich den 10 November, van het leven beroofd, door zich, door middel van zijn bui aan een Mangiesboom op te hangen.

De oorzaak van dezen zelfmoord is alsnog on

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag, 13 November 1858, No. 91.

JONGENS WEEZEN-INRIGTING TE SOERABAIJA.

Bedrag der inschrijvingen tot met den 10den *November* 1858.
Guldens en Centen.

Waar ingeschreven.	In eens. Van 2000	Van 1000	Van 500	Van 100 tot 500	Van minder dan 100	Totaal.	's Jaars. Voor A	Voor B	Totaal.
BATAVIA....	4000	2000	8000	5050	1175	20225	648	6220	6868
SOERABAIJA	„	„	500	1450	210	2160	182 50	918 50	1101
Het Leger.....	„	„	„	100	141	241	120	366	486
De Marine	„	„	„	200	154	354	204	289	493
Totaal...	4000	2000	8500	6800	1680	22980	1154 50	7793 50	8948

Van de ƒ 1154,50 en ƒ 7793,50 is ingeschreven:
door gevers van eens geld. . . . . ƒ 20. ƒ 6150.
door de anderen . . . . „ 1134,50 „ 1643,50.

NEDERLAND.
Staten-Generaal.
Eerste Kamer.
Zitting van Woensdag 22 September.

In de te $3^1/_2$ uren hervatte zitting worden in de eerste plaats herbenoemd tot leden der huishoudelijke commissie, de heeren *van Nispen van Pannerden* en *van Beeck Vollenhoven.*

Vervolgens deelt de *Voorzitter* mede, dat de commissie, belast met het ontwerpen van een adres in antwoord op de troonrede, gereed is met haar gewijzigd adres.

Dit stuk zal worden gedrukt en rondgedeeld.

De beraadslagingen over het adres zijn bepaald op aanst. Vrijdag, 's morgens ten 11 uren.

De zitting wordt tot dien tijd gescheiden.

Het gewijzigd ontwerp van adres aan den Koning ter beantwoording der Troonrede, luidt als volgt:

Sire!

§ 1. De Eerste Kamer heeft zich verheugd bij de plegtige opening van deze vergadering der Staten-Generaal, Uwe Majesteit vergezeld van Uwen beminden oudsten zoon, in het midden van de vertegenwoordiging des volks te zien verschijnen en met zooveel warmte de gevoelens te hooren uitspreken, welke de intrede van den Prins van Oranje in het staatkundig leven bij Uwe Majesteit heeft opgewekt. Aan onze roeping, aan ons gevoel zouden wij te kort doen, 's volks regtmatige blijdschap, onlangs aan den dag gelegd, zouden wij miskennen, wanneer ook wij niet met dankbaar opzien tot God, de heugelijke omstandigheid begroetten, die de natie zoo mogelijk nog naauwer verbindt aan Uw Doorluchtig Stamhuis, waaraan het Nederland zulke groote verpligtingen heeft. Wij wenschen, dat aan Uwe Majesteit gezondheid en kracht mogen worden geschonken, om voortdurend Uwe zorgen te wijden aan het heil van Nederland.

§ 2 Wij verblijden ons, dat aan Uwer Majesteits regering een tijd van vrede en voorspoed ten deel valt, die haar in staat stelt het vrije genot dezer groote zegeningen te bevorderen. De goede verstandhouding, die tusschen Nederland en alle mogendheden bestaat, kan daardoor meer dienstbaar worden aan de opheffing van elke belemmering, die het handelsverkeer met andere volken nog mogt ondervinden.

§ 3. Met U, Sire, erkennen wij de voorregten van onderscheiden aard, die Nederland blijft genieten. Wij stellen op hoogen prijs, dat de zee- en landmagt met eer aan hare roeping beantwoorden. Met dankbaarheid waarderen wij het mildelijk vloeijen der meeste bronnen van volksbestaan en den gunstigen staat van 's lands geldmiddelen, waaromtrent het ons aangenaam zal zijn nadere mededeelingen te ontvangen. De rust en welvaart, die in de overzeesche bezittingen heerschen, wekken mede onze bijzondere vreugde op, en wij wenschen, Sire! dat de maatregelen, die tot verbetering van derzelver inwendigen toestand door Uwe Majesteit genomen worden, met eenen gunstigen uitslag zullen worden bekroond.

§ 4 Wij gevoelen de verpligting der wetgevende magt, om al den voorspoed, dien het vaderland geniet, aan te wenden niet alleen tot ijverige voltooijing van onze staatsinstellingen, maar ook tot bevordering van het algemeen welzijn. Gaarne zullen wij daartoe medewerken, door onze beste zorgen te besteden aan het naauwgezet onderzoek der hoogst belangrijke wets-ontwerpen, zoo van zedelijken als van stoffelijken aard, waarvan de aanbieding door Uwe Majesteit is toegezegd.

§ 5. Hartelijk is onze deelneming, Sire, in het gevoel dat bij deze plegtige gelegenheid Uw vaderlijk en Koninklijk gemoed heeft vervuld. Het is ons behoefte en pligt, aan Uwe Majesteit de verzekering aan te bieden, dat de innige verknochtheid van het Nederlandsche volk aan Uw Koninklijk Huis ook die is van de Eerste Kamer der Staten-Generaal. Wij hopen, dat het gemeen overleg, door de Grondwet geboden, onder Gods zegen, gewenschte vruchten voor het Vaderland moge dragen.

ENGELAND.

Volgens het *Court Journal* bood Jung Bahadoor, die voor de tweede maal Engeland zal bezoeken, gedurende zijn vorig verblijf in Engeland, aan eene dame van hoogen rang en zeldzame schoonheid zijne hand aan. Deze dame weigerde die echter, vermits het verschil van godsdienst en van landaard haar niet tot dat huwelijk kon doen besluiten. Voor dat Jung Bahadoor nu vertrok, stelde hij aan de dame een prachtigen ring ter hand, waarbij hij de verzekering voegde, dat, zoo zij te eeniger tijd den een of anderen wensch verlangde vervuld te zien, hij, op de ontvangst van dien ring, dien wensch in vervulling zou brengen. Na den moord van Cawnpore, zond hem de dame den ring terug, met verzoek om den dood harer landgenooten te wreken. Het is op die wijze, dat de medewerking van Jung Bahadoor in het onderdrukken van den opstand en het bestrijden zijner geloofsgenooten verklaard moet worden.

— Wij lezen in den *Times:*

Het werk is thans in China geëindigd en het is een werk geweest, in vergelijking waarvan alles, wat in onze dagen tot stand is gebragt, onbelangrijk mag heeten. Dat wij in Europa en in Indië het onze hebben beschermd, is niet meer dan wat wij aan de nagedachtenis onzer vaderen en aan de regten onzer kinderen verschuldigd zijn; maar, door China voor den wereldhandel te openen, hebben wij gedaan, wat Columbus voor den beschaafden mensch deed.

Wij willen Lord Elgin, den leidsman bij dit groote werk, nog geen gelukwenschen; met meer vertrouwen kunnen wij dit doen, wanneer wij met de bijzonderheden dezer zaak bekend zijn. Een grootere pligt rust op ons. Wij moeten deze nieuw verkregene regten behouden, wij moeten ze werkelijk bezitten. Indien de vrede trotscher overwinningen behaalt dan de oorlog, is het thans de tijd dit te doen blijken. Terwijl de indruk nog scherp en levendig is, moeten wij, voor die terugwerking plaats heeft, die zekerlijk komen zal, elk voordeel, dat wij verkregen, gebruiken. De kanonneerbooten, die naar wij vertrouwen, als oorlogsvaartuigen niet meer noodig zullen zijn, waren nimmer in de chinesche wateren meer noodzakelijk dan thans. Wanneer iemand een nieuw landgoed verkrijgt, dan dient zijn eerste pligt te zijn, het naauwkeurig optenemen, en kaarten van te laten maken, ten einde de waarde van elk perceel te weten, zich bij zijne ondergeschikten bekend te stellen en de banden, die den boerenstand aan den heer doen gehecht zijn, vaster aaneen te knoopen. Er kan geene vrede met China bestaan, wanneer zulks niet met ijver en strengheid gedaan wordt.

Het moet eene roemrijke en voordeelige onderneming zijn, om den Yang-tse-kiang vrede en veiligheid te schenken. Wij moeten ons in die verzameling van groote steden, waar 8,000,000 menschen, die later handel met ons zullen drijven, wonen, krachtig betoonen. Waar zich ook in China een rivier mag bevinden van zes voet diepte, moeten de bewoners van hare oevers met het gezigt van een engelsch oorlogschip vertrouwd zijn. Zij moeten er hun herinnering aan blijven hechten, als aan iets, waaraan geen weerstand te bieden is, een vriend van orde en een vijand van alle kwaaddoeners; boven alles moeten zij het leeren beschouwen, als de beschermer van den europeschen handel en er altijd aan blijven denken, als aan een wreker, die elke beleediging, hetzij van Chinees of Europeaan, hem aangedaan, onmiddelijk kan straffen. Indien Lord Derby en zijn cabinet het door ons verworvene op vaste gronden bevestigen, indien zij het nieuwe veld voor de industrie van ons volk niet als onbelangrijk beschouwen, maar den pas geboren handel bewaken en beschermen, kunnen zij aanspraak maken op de dankbaarheid der toekomstige geslachten, zelfs voor de door hen in de chinesche aangelegenheden bewezene diensten.

DUITSCHLAND.

Volgens een berigt uit Berlijn, dd. 18 September, zou het teerste punt der onderhandelingen tusschen de koningin en den prins van Pruissen, betreffende het regentschap, geregeld en de belemmeringen, welke door sommigen hoofdzakelijk aan de koningin werden toegeschreven, uit den weg geruimd zijn.

De koningin zou thans hare aanspraken op het regentschap hebben laten varen, en de prins zou wel den titel van mede-regent voeren, maar desniettemin onbeperkt in zijne magt, en als regent geheel onafhankelijk zijn. In die omstandigheid moet hij het noodeloos hebben geacht, langer over het bijvoegsel «mede" te twisten, en deze concessie te moeten doen aan de koningin, die, nu zij zelve geen regentes kan worden, veel gewigt er aan scheen te hechten, naardien zij, volgens haar zeggen, vreest, dat de koning bij levenden lijve door zijne lieve Berlijners en medeburgers — gelijk bij hen in 1848 noemde — aldra zou vergeten wezen, indien de prins van Pruissen den titel van regent of prinsregent voerde, en die titel niet aantoonde, dat er nog een, schoon dan ook versleten, vennoot in de regering bestond. De voornaamste middelaars tusschen de beide vorstelijke personen waren de baron von Manteuffel, de minister, en de 90jarige baron von Humboldt.

— Uit Leipzig wordt gemeld, dat een aldaar uitkomend dagblad eene oproeping bevat aan alle Zweden, Denen en Noorwegers, die zich in genoemde stad bevinden, om aanstaanden Zondag te Crottendorf bijeen te komen, ten einde te beraadslagen over de vorming van eene scandinavische vereeniging.

ITALIE.

Uit eene geloofwaardige bron verneemt men, dat de koning van Napels alle voorwaarden, tot herstelling der diplomatieke betrekkingen met de westersche mogendheden, van de hand heeft gewezen, terwijl hij, naar zijne eigene verklaring, niet de minste reden heeft, om de ze langdurige concessien in te willigen en het nooit zoo zeer naar zijn genoegen had, als sedert Frankrijk en Engeland zich niet meer om zijne aangelegenheden bekommeren.

SPANJE.

Madrid, 19 September. HH. MM. worden den 22sten terug verwacht. De reis der koningin heeft haar eene groote populariteit doen verwerven, die zal medewerken tot vestiging harer regering.

— De wezenlijke beweegreden, die den graaf Lucena heeft doen overgaan tot ontbinding der Cortes, is, dat hij niet kon werkzaam zijn met eene vergadering, die uit vijanden van hem-zelven en van zijne politiek bestond. Men gelooft vrij algemeen, dat de verkiezingen in progessistischen geest zouden uitloopen; in dit geval zou het ministerie zich moeijelijk kunnen staande houden.

Er zal eerstdaags eene circulaire aan de gouverneurs der provinciën gezonden worden en, men zegt, dat het tegenwoordige cabinet daarin zijne politieke meening duidelijk zal te kennen geven. De vrijheid van verkiezing zal het voorname punt zijn, dat door het ministerie beoogd wordt, zonder evenwel afstand te doen van zijn wettigen invloed op de verkiezingen.

— Er is sprake geweest van den verkoop der kroondomeinen, doch dit is onmogelijk, aangezien deze domeinen privaat eigendommen zijn, bezwaard met de eene of andere verbindtenis; al wat men zou kunnen doen, zou zijn om ze, even als in Frankrijk, verdeelbaar te verklaren onder de erfgenamen.

De waarheid is, dat men de goederen der liefdadige instellingen gedeeltelijk zal verkoopen, namelijk die, welke tot hooger en lager onderwijs gebruikt worden, en de gemeente-eigendommen. Zij zullen kunnen gekocht worden tegen in betalinggeving van 3pCt. geconsolideerde schuldbrieven, volgens den koers; de gestelde schuld is echter hiervan uitgesloten. Men zegt dat het besluit daaromtrent reeds aan het ministerie van financiën gereed ligt.

De verkoop der geestelijke goederen zal plaats hebben, wanneer de regering de Cortes daarvoor gunstig gestemd zal vinden.

— De expeditie tegen het rif zal uitgesteld worden tot het aanst. voorjaar. Men zegt, dat de regering zeer gestreng omtrent Mexico zijn zal; er worden groote versterkingen naar Cuba gezonden, en dat is eene der oorzaken voor het uitstellen van de afrikaansche expeditie.

RUSLAND.

St. Petersburg, 16 September. Het russisch *St. Petersburger Dagblad* bevat eene correspondentie uit Irkutsk, waarin nadrukkelijk de raad wordt gegeven, om het Amur-gebied te koloniseren. Het artikel sluit met de volgende woorden: «Het Amur-gebied zal met der tijd niet slechts de voorraadschuur voor gansch Noord-Oostelijk Siberië en russisch-Amerika worden, maar ook eene gewigtige graanmarkt voor China en Japan, landen, waar zoo veel millioenen menschen slechts met groote moeite hun levensonderhoud kunnen vinden. Het Amurgebied levert in de ruimste mate de noodige hulpmiddelen op, zoowel voor landbouw en veeteelt als voor den handel."

— Door de lang aanhoudende droogte en hitte waren de houten leggers en telegraaf-palen van den Petersburg-Moskauer spoorweg op sommige plaatsen zoo heet geworden, dat de passagiers in het laatst der vorige maand, op eene zoodanige plaats, bijna gestikt waren. Het door de hitte veroorzaakte ongerief was van dien aard, dat het verkeer op genoemden spoorweg zelfs gedurende 36 uren moest worden afgebroken.

— Omtrent de voor eenigen tijd te Ochta plaats gehad hebbende kruidontploffing, geven de plaatselijke dagbladen slechts korte mededeelingen. De *Invalide* noemt slechts 70 personen, die daarbij zouden zijn omgekomen, hoewel men gelooft, dat dit aantal oneindig grooter was.

— Naar men wil weten, zou prins Gortschakoff weldra aftreden als gouverneur van Polen en als zoodanig vervangen worden door prins Bariatinsky. Men zegt tevens, dat er meer veranderingen in het personeel der hooge staatsambtenaren van Rusland op til zijn.

— Uit St. Petersburg wordt verder gemeld, dat de baron Franken, bankier te Warschau, en de heer Joseph Homberg, te Parijs, aan de russische regering een financieel plan ingediend hebben, tot het verschaffen van de noodige kapitalen voor de vrijmaking der boeren. Volgens dit plan zou eene bank voor het uitgeven van pandbrieven opgerigt worden, met een kapitaal, dat gelijk staat met de schadevergoeding, aan de eigenaars uit te keeren, terwijl de pandbrieven door middel van amortisatie ingetrokken zullen worden en tevens rente zullen geven. De voordeelen van dit plan bestaan o. a. daarin, dat de regering ter verwezenlijking van dien maatregel, hare toevlugt niet behoeft te nemen tot eene leening.

— De russische keizer denkt thans voor goed een einde te maken aan den oorlog tegen de caucasische volksstammen, en heeft uit dien hoofde het bevel over de nieuwe expeditie aan zijne twee broeders opgedragen. Men voegt er bij, dat de Czaar dien oorlog reeds lang moede was, vermits al het vergoten bloed slechts vruchteloos is geweest, en het is alleen om aan de militaire eer te voldoen, dat hij thans eene krachtdadige voortzetting des oorlogs wil. Anders zou hij reeds vrede gemaakt hebben.

— Uit St. Petersburg schrijft men, dat de veen- en boschbranden in die streek algemeen de overhand nemen; geheele wouden zijn een prooi der vlammen geworden en de hoofdstad is voortdurend in rook gehuld. Een gedeelte van de keizerlijke garde moest uitrukken, om tot het graven van grachten en tot blusschen gebezigd te worden. Te Pawlowsk, waar de grootvorst Constantijn zich 's zomers ophoudt, brandden 30 landhuizen af.

— Door een vrij zonderlingen zamenloop van omstandigheden, heeft Odessa voor korten tijd eenige betrekkingen met Australie aangeknoopt, hoe groot tegenwoordig de afstand ook moge zijn. De maire van Odessa heeft in een banket, aan den heer Ferd. de Lesseps aangeboden, herinnerd, dat een lading haver, van een zekere soort, van Odessa naar Londen was gezonden, en dat Londen die naar Australie had verscheept. De proeve was volkomen gelukt, en een tweede lading was aangevraagd en afgezonden.

Deze expeditie, zeer gewigtig voor de gevolgen, die zij kan hebben, zal noodwendig den weg om Kaap de Goede Hoop nemen. Zij zal twee of driemaal schielijker kunnen geschieden, als het kanaal van Suez geopend is.

— Men zegt dat in russisch Polen onlusten uitgebarsten zijn. De oorzaak daarvan zou gezocht moeten worden in den tegenstand, dien de adelijken in sommige

provincien aan den dag gelegd hebben, om aan de door den czaar bevolen vrijmaking der boeren gevolg te geven. Die onlusten moeten, volgens hetzelfde berigt, zich ook reeds uitgestrekt hebben tot eenige gouvernementen van Rusland, zooals Volhynie, Podolie en in de Ukraine, met dat gevolg, dat de adellijken genoodzaakt waren, de wijk naar de naburige steden te nemen. — Wat hiervan zij zal nader blijken.

— In Rusland begint men het grootsche plan te vormen, om het thans in aanleg zijnde spoorwegnet tot aan de chinesche grenzen uit te breiden. Op deze wijze zou Rusland wel eens even zoo goed meester kunnen worden van den chineschen handel, als het nu reeds in het bezit is van de snelste communicatie langs de postroute. Met het oog op deze omstandigheid, zou het dus voor Engeland meer dan tijd zijn, om zijn oppositie-stelsel ten aanzien van de doorgraving der landengte van Suez te laten varen.

St. Petersburg, 17 Sept. De generaal baron Wrewski heeft eene belangrijke overwinning behaald op de Circassiërs, in de nabijheid van Ankratel. Het gold hier, om de landstreek Anzuch door te dringen, welk plan ook volkomen gelukte. De Russen staken een twintigtal auls met magazijnen, koren enz. in brand. De kolonnes van den generaal hebben hierop Anzuch bezet, waar men tot heden nog nooit een Rus gezien had. De buit bestond uit 2 kanonnen. De Russen telden 24 dooden en 158 gekwetsten, de vijand 50 dooden en 200 gekwetsten.

Een tweede rapport, loopende tot 18 Aug., meldt, dat Auzrosso den 14den werd bezet, nadat de Circassiërs onderscheidene nederlagen geleden hadden, en onder anderen uit hunne versterke positie te Tschumakolo verjaagd waren. Ook hier werden de dorpen verwoest, 29 Circassiërs krijgsgevangen en 400 stuks rundvee buitgemaakt. De vijand verloor 40 man, de Russen hadden slechts 12 gewonden.

— Men verneemt, dat de groot-admiraal, grootvorst Constantijn, na de terugkomst des keizers en der keizerin alhier, zich naar Piëmont zal begeven. Z. Keiz. H. zou zijne gemalin naar Nizza vergezellen, en voorts te Villa-Franca het opperbevel over het russische escader in de Middellandsche zee aanvaarden.

TURKIJE.

In eene correspondentie uit Jerusalem, wordt het bestaan gemeld van eene uitgebreide zamenzwering, waarvan het middenpunt Mecca is en wier vertakkingen zich uitstrekken tot alle gedeelten van het turksche rijk in Azie, Afrika en Europa. Deze zamenzwering heeft ten doel den Islam ongeschonden in stand houden. De geestdrijvers houden er zendelingen op na, die zich overal heen begeven, den vooruitgang, de hervormingen en, naar men zegt, zelfs het gezag van den sultan bestrijden, dien zij beschuldigen de christelijke denkbeelden te veel voor te staan. Op de voornaamste plaatsen vormen zich broederschappen, zoodat de heilige oorlog op een gegeven oogenblik van het eene einde van het turksche rijk tot het andere zoude kunnen uitbarsten. Welligt zijn deze berigten eenigzins overdreven, doch de laatste gebeurtenissen in de Levant zijn ongelukkig van dien aard geweest, dat men er wel geloof aan kan hechten.

— De Porte heeft de besluiten der laatste parijsche conferentie geratificeerd en de wisselkoers is gedaald, ten gevolge van het berigt, dat de leening gesloten was.

— De toestand der turksche finantiën geeft aan vele duitsche dagbladen stof tot beschouwingen, die alles behalve gunstig uitvallen. Met de finantiën is het zoo treurig gesteld, dat voor als nog geen uitzigt op herstel bestaat. Eene grondige hervorming in alle takken van bestuur is dringend noodig, maar het middel daartoe moeijelijk te vinden. Eerst toch behoort de bevolking meer verlicht en beschaafd te worden, maar dit zal zij nooit, zoolang zij meent alles te weten, wat noodig is voor haar materiëel en intellectuëel geluk. Het is zeer ongelukkig voor Abdul Meschid, dat hij zijn volk wenscht te veredelen en te verbeteren, zonder eenig uitzigt te hebben hierin te kunnen slagen; dat hij zich naar den wil der vreemde mogendheden moet voegen en duidelijk inziet, dat hij door de ééne ondersteund wordt, alleen opdat hij niet de buit der andere zou worden. In één woord: hij weet niet, hoe hij tot zijn doel zal komen en, indien hij ook al de middelen hiertoe mogt kennen, het ontbreekt hem aan magt om die te gebruiken. Hij heeft niet eens geweten, hoe slecht het met Turkije's finantiën stond, en nu het hem thans bekend is, ziet hij zich bijna niet in staat die te verbeteren. Geen land zoude in dit opzigt beter kunnen staan dan Turkije, want het heeft onuitputtelijke hulpbronnen en bijna geene schulden. Maar deze hulpbronnen leveren bijna niets op, en van dat weinige komt naauwelijks iets in de handen der regering. De heffing der belastingen geschiedt op eene wijze, dat zij de bronnen verstopt en dikwijls geheel vernietigt. De belastingen drukken voornamelijk op den handel en, doordien zij den uitvoer bezwaren, vernietigen zij den ijver voor de productie der voor den uitvoer bestemde voortbrengselen. De boer verbouwt niet meer, dan hij zelf dringend noodig heeft, en de vruchtbaarste landerijen, ja zelfs geheele landstreken blijven braak liggen. Daarbij komt het volslagen gebrek aan bruikbare wegen, om de producten aan de markt te brengen, de onzekerheid van den eigendom, het gevaar van rijk te zijn, de knevelarijen, waaraan ook de niet-Turken bestendig zijn blootgesteld. Dit alles heeft natuurlijk ten gevolge, dat Turkije, 't welk de korenschuur voor half Europa kon zijn, dat Europa overvloedig van zijde, metalen, olie en zoovele andere producten kon voorzien, thans in vele opzigten van andere staten afhankelijk is.

— Men schrijft van Albanie: De leden der commissie, belast met de grensscheiding van Montenegro, hebben, den 23 Aug., Antivari verlaten, na de grenzen van den laatsten cirkel, loopende van Grahovo tot Spitza, opgenomen te hebben. Hoewel de eindelijke vaststelling der grenslijn te Constantinopel geschieden kan, is het opmerkelijk, dat men in geheel Montenegro zegt, dat de oudste zoon van Mirko, broeder van Danielo, aan het hoofd des bestuurs geplaatst zal worden, dat hij de suzereiniteit des sultans zal erkennen, en dat men hem een uitbreiding van grenzen zal toestaan; maar 't is nog zeer twijfelachtig, of deze grens-uitbreiding, zooals de Montenegrijnen hopen, dat gedeelte der kust omvatten zal, dat gelegen is tusschen het oostenrijksch grondgebied van Lastua en de turksche bezitting van Antivari. 't Eerste gedeelte dezer geruchten schijnt zich desniettemin te verwezentlijken. Den 24 Aug. zijn de beide zonen van Mirko over Cattaro van Parijs teruggekomen, waar zij op een instituut hadden gelegen.

De *Ost-Deutsche-Post* berigt, dat vorst Danielo, ten behoeve van een zijner neven, een zoon van vorst Mirko, afstand van den troon zal doen. Dit berigt is onjuist.

AMERIKA.

New-York, 10 September. Het nieuws van Canada is schaarsch en onbelangrijk.

— Te New-Brunswick liep het gerucht, dat sir Edmund Head op het punt staat zijn tegenwoordigen post te verlaten, en dat generaal sir James Frederik Love, ex-gouverneur en commandeur en chef van het eiland Jersey, hem als gouverneur-generaal zal opvolgen.

— Volgens berigten van Pikes Peak, moet daar goud in overvloed zijn.

— Het getal sterfgevallen, die tot heden gedurende het laatste jaargetijde te New-Orleans, ten gevolge der gele koorts hebben plaats gehad, bedraagt omstreeks 1400.

— De correspondent der *New-York Tribune* stelt voor, een spoorweg over den Atlantischen Oceaan te bouwen. Hij wil de heuvels in Schotland en de staten van Engeland doorgraven, ten einde grondstof te hebben, om den noodigen grond door demping te verkrijgen. De weg zou een mijl breed zijn. De overblijvende grond, aan beide zijden der baan, zou ingerigt worden om daarop winkels te plaatsen. Het kapitaal zou gevonden worden bij de engelsche en amerikaansche regering, die hunne krijgsbouwwerken zouden verwaarloozen!!

AFRIKA.

In het *Journal du Havre* wordt het volgende medegedeeld omtrent den beruchten Al-Hadji, den Abd-el-Kader van de gewesten aan den Senegal:

„ Al-Hadji is, in de eerste dagen van April, van Gondioeroe naar Boulébané vertrokken, waar hij een maand gebleven is. Aldaar heeft hij alle pogingen in het werk gesteld, om zijn leger tot een aanval op Sénoudébou over te halen, zijn troepen hebben echter bepaald geweigerd zich in de nabijheid van onze posten te vertoonen; evenwel zijn eenige ruiters in de omstreken van Débou verschenen, maar Boubakar-Saada heeft hen met geweld uiteen gejaagd en daarbij eenige gevangenen gemaakt.

„ Den 13den Mei heeft Al-Hadji Boulébané verlaten. Hij had omstreeks 2,000 man bij zich, terwijl veel vrouwen, kinderen en kudden het leger volgden. Den 15den heeft hij een dag te Bordée halt gehouden; aldaar heeft hij nog eenmaal beproefd zijn ruiters tegen Bakel te doen oprukken, maar geen hunner heeft zich daartoe zelfs verroerd. Eenige overloopers zijn naar het fort gegaan, en hebben gezegd dat Al-Hadji naar Foeta vertrok om een nieuw leger aan te werven, daar hij zich niet meer op zijn volgelingen kon verlaten, en om tevens den stroom te stoppen, ten einde alle communicatie tusschen Saint-Louis en het hooge land te doen ophouden.

„ In Damga is Al-Hadji vrij koel ontvangen: men wil hem wel erkennen als marabout, maar niet als krijgshoofd; alle Toucouleurs uit zijn gevolg hebben hem verlaten.

„ Gedurende zijn verblijf te Boulébané heeft Al-Hadji Bondou doen ontruimen en alle daarin gelegen dorpen verbrand. De Bondoeké's hebben zich naar Goucila, bij Makhana begeven, alwaar de broeder van Baubakar-Saada hen weer zou vereenigen en dan naar Nioro geleiden; maar sedert de marabout het land verlaten had, weigerden de bewoners van Bondou, die alleen ten gevolge van den schrik hun land verlaten hadden, zich op weg te begeven naar Kaarta, en vele familiën begaven zich naar Medina, Arrondou, Sénoudébou of Bakel.

„ Aan den anderen kant heeft Tierno-Guiby, zonder twijfel omdat hij Al-Hadji's invloed ten ondergang zag spoeden, twee brieven geschreven aan den bevelhebber van Bakel, om den vrede te verzoeken. De commandant heeft dit opperhoofd geantwoord, dat de zaak van een ernstigen aard was, en dat het goed zou zijn als hij die in persoon kwam behandelen; hij heeft hem uitgenoodigd te Bakel te komen, waarvoor zijn onschendbaarheid werd ingestaan, en een onderpand mede te brengen tot waarborg voor de bepalingen, die men te zamen zou vaststellen: het antwoord daarop is uitgebleven.

„ Onze karavanen komen thans te Bakel zonder verontrust te worden; de bewoners van Diaguila zijn alle naar Guémou, Combadaau en Moula-Simon geweken.

„ Te Sénoudébou, waar sedert eenigen tijd een groote ongerustheid geheerscht had, hebben, sedert Al-Hadji's vertrek, de zaken haar gewonen loop herkregen.

„ Bij een onlangs met ons gesloten verdrag heeft Dimar zich onafhankelijk van Fouta verklaard.

„ Daarbij heeft Sidi-Ely het vredes-verdrag van de Brakna's geteekend, waartoe Muhammed-Sidi reeds vroeger toegetreden was. De laatstgenoemde was den 25sten Junij met zijn troepen vertrokken, om zich met Sidi-Ely te vereenigen tot een aanval op de Ouled-Ahmed. Sidi-Ely had hun reeds al hun vee weggeroofd en was reeds mar hen slaags geweest.

AUSTRALIE.

Wij hebben per *Cadiz* onze gewone koloniale bladen ontvangen. Het belangrijkste berigt, dat zij bevatten, is de ontdekking van eene rijke en uitgebreide goudmijn op de oevers van de Fitzroy rivier, die zich in Keppelbaai op de Noord-westkust van Australie, onmiddelijk onder den zuidelijken keerking, uitstort. Keppelbaai werd door Cook ontdekt, en later door kapitein Flinders met de *Investigator* bezocht, die er eene uitmuntende haven vond, waarin eene groote rivier, die uit het Nw. komt, uitloopt. Daar Flinders zich haasten moest, om, voor het inzetten van de Nw. moesson, Torres-straat door te zeilen, voer hij die rivier niet op, doch verklaarde, dat schepen van 24 voetdiepgang, met laag getij, hare monding konden binnenzeilen. Geen verder onderzoek had plaats, tot vóór vijf jaren, toen verscheidene onder-nemende kolonisten van Moretonbaai met hunne k[…] den verhuisden naar de streken, besproeid door bronnen der Comet en Mackenzierivier en, deze zeew[…] volgende, er eene afscheepsplaats vonden voor h[…] producten. Zij ontdekten, dat de twee genoemde rivi[…] zich vereenigden, om één grooten stroom uittemaken, bewezen werd dezelfde te zijn, die Flinders omstreeks [...] halve eeuw te voren ontdekt had. Hij werd Fi[…] genaamd, en er verrees spoedig een stadje op zijn oev[…] dat den naam ontving van Rockhampton, vanwaar kolonisten hun wol, hoornen en huiden onmiddelijk [...] Sydney verzonden. Het schijnt dat in de nabijheid [...] zer plaats een nieuw goudveld is ontdekt geworden. [...] gebruiken het woord schijnen, want omtrent deze [...] dekking is niets verder bekend, dan dat de mijnen [...] muntend betalen en dat, toen de mail vertrok, [...] Sydney groote orders voor den inkoop van goed[…] ontvangen waren, en er aldaar niet minder dan 12 zeil[…] pen en een stoomboot voor *Fitzroy* en *Port-curtis* [...] mijlen meer zuidelijk) passagiers en goederen inna[…]

— Het volgende komt in de *Sydney Herald* van 2[…] 26 Augustus voor.

Fitzroy Gold Fields. Kapitein *Parkins* van de [...] *quette*, gisteren van Port-curtis aangekomen, verkl[…] dat de berigten van de *Fitzroy* goudmijnen van zeer [...] doenden aard zijn. Hij had zelf verscheidene mon[…] goud gezien in het woonhuis van kapitein *O'Connell*, [...] mede eene hoeveelheid van omstreeks 4 pd. aan [...] Chinees toebehoorende, die voornemens was, die per [...] komende gelegenheid naar Sydney overtebrengen. H. H. *D. Cohen en Co.* ontvingen een brief per [...] *quette*, waarvan het volgende een uittreksel is.

Gladstone, 8 Augustus 1858. « Ik zend u een mo[…] ter goud. De berigten van de mijnen zijn uiterst [...] doende. Een ieder vindt wat. Ik wenschte gaarne [...] u de waarde van dit goud te vernemen, daar mijn [...] gelastigde naar de mijnen is gegaan en ik binnen kort [...] hoeveelheid gouds van hem kan verwachten, die i[…] per volgende scheepsgelegenheid zal doen toekomen. D[…] mijnen zijn zekerlijk de beste in de kolonie.

Particuliere brieven, van Port-curtis ontvangen, beve[…] gen de vleijendste berigten over den rijkdom van de go[…] mijnen in die streek. Hoewel men al het mogelijke [...] daan heeft, om de uitgebreidheid van de ontdekking [...] heim te houden, weet men toch, dat groote orders v[…] levensmiddelen als anderszins van die streek ontvan[…] zijn. Wij weten uit bronnen, die wij moeijelijk kunnen [...] twijfelen, dat iemand, na 10 dagen in de mijnen gew[…] te hebben, bezitter werd van $1^{1}/_{2}$ pd. goud. Een g[…] aantal menschen zijn thans in de mijnen werkzaam [...] een ieder gaat het goed. Niet een, die een weinig w[…] of hij krijgt een à twee oncen goud per week.

Deze ontdekkingen zullen de kwestie, die zoolang in [...] raad is geweest, eindelijk beslissen. Alle pogingen, [...] de Chinezen buiten de kolonie te houden, zullen voort[…] schipbreuk lijden, daar de Nw. moesson over den gehee[…] afstand tusschen deze plaats en de Fitzroy waait, zood[…] den togt in hunne ellendige vaartuigen kunnen volbreng[…] Het land zal binnen eenige maanden bevolkt worden [...] de bewoners, niet langer tevreden met de reeds bestaa[…] gemeenschap per mail, zullen van de Torres-straat [...] groote zee-route maken.

De mijnen van Zuid-Australie (slot.)

Elf werktuigen worden boven en in de schachten gebezigd, [...] verkregen erts aan den dag te brengen: de meeste zijn even a[…] pompen dag en nacht in werking. Ieder dezer werktuig[…] digt nabij een of meerdere zulke schachten of putten gelegd, [...] staat met deze door onderaardsche gaanderijen in verbi[…] Zoo ook de pomp, welke door honderde ellen buizen het [...] uit verschillende réservoires in de mijn aangelegd, opvoert, da[…] in verscheidene rigtingen wegvloeit, of de waterbakken [...] Een deel van dit water wordt tot het wasschen van den [...] aangewend, een ander deel naar de Burra kreek afgevoerd, waar het dan 7 mijlen ver naar de Princess-Royalmijn [1]) af[…] en eindelijk zich in den Murraystroom ontlast. In de nabijheid [...] iedere schacht, waar een werktuig tot het opbrengen van de[…] opgerigt is, zijn schuren aangebouwd, waarin mannen en jon[…] ijverig bezig zijn, de groote ertsklompen stuk te slaan, en [...] zoo het indeelen van den erts naar zijn gehalte, en ook het [...] schen mogelijk te maken; dit geschiedt weder in andere lood[…] waarin het in groote bakken door kanalen aangevoerd w[…] dat men weder naar verkiezing kan laten wegvloeijen. Nabij [...] loodsen worden de ertshoopen gewoonlijk met een regthoek[…] grondvlak opgestapeld, zijnde deze meestal 6 voeten lang, 4 v[…] breed en 2 of 3 voeten hoog, waarbij de erts naar zijne kwa[…] of wel al naar dat de verdere bewerking gevorderd is, o[…] scheiden wordt. Wanneer men deze bijna ontelbare ertsstapels [...] schouwt, en daarbij bedenkt, welke overgroote massa's nabij [...] smeltovens of wel ter verzending in gereedheid liggen, en hoeve[…] daarenboven over zee vervoerd wordt, dat zijne bestemming nog [...] bereikt heeft, dan kan men zich een klein denkbeeld van [...] onovertroffen rijkdom der Burra-burra mijnen vormen. De p[…] tige kleuren, waarmede het, koperlazuur, de malachiet en ook [...] donkerrood oxyde, de oogen, in het zonlicht schitterende, als [...] blinden, verhoogt dien indruk.

Wij besluiten deze beschrijving met de mededeeling, dat [...] honderde werkplaatsen voor timmerlieden, smids, kopergieters [...] andere handwerkslieden, voor de oprigters en repareerders [...] de machinerien, voor de ertsessaijeurs en taxateurs, en nog zoo[…] andere ambachtslieden opgerigt zijn; alles is echter naar een [...] juist vooruit gevormd plan opgerigt, dat men aldra opmerkt, [...] in het geheele établissement, orde, regel, méthode heerscht.

In de mijnen werken dagelijks 383 volwassen mannen en [...] jongens, deels met het aan den dag brengen, deels met het fijn[…] pen en wasschen van den erts bezig; 27 personen zijn voerli[…] voor de karren en stalknechts, en 85 anderen werken als [...] merlieden, metselaars, smids, machinisten, stookers of zijn b[…] hoogovens werkzaam, te zamen een getal van ruim 600 ui[…] kende.

---

[1]) Naauw waren de Burramijnen ontdekt en was men bezig eene co[…] nieschap op te rigten, of men wendde zich tot het gouvernement, met het v[…] om eigenaar van het geheele district te mogen worden, zijnde eene opperv[…] van 20,000 acres land; er werden echter groote moeijelijkheden onderv[…] in het bijeenbrengen der gevorderde 20,000 Lst. in contanten, welke in [...] in Adelaide zeer schaarsch waren, schoon granen, welke in den handel al[…] als ruilmiddel aangenomen werden, genoeg om handen waren, maar het g[…] eischte specie. Nu hadden zich twee partijen gevormd, welke naar die[…] aspireerden, zijnde de « snobs en de nobs »: de kooplieden, winkeliers, [...] kanten en eenige landeigenaars vormden de eene partij, terwijl de nob[…] aristokratie en ambtenaren zamengesteld was. Door eene vereeniging [...] beide partijen had het doel waarschijnlijk bereikt kunnen worden; maar de tr[…] engelsche aristokratie verzette zich hier tegen; beide partijen kwamen e[…] bij minnelijke schikking overeen, om het terrein in twee gelijke deelen te ve[…] len, en aan het lot over te laten, wat elks aandeel zoude zijn. De [...] bekwamen nu de 10,000 acres, welke volgens de spraak der inboorlingen [...] burra genoemd werden. De nobs noemde hun gelijk groot aandeel de „ Pri[…] cess-Royal mine. De opbrengst dezer mijn was, toen men nabij de heuvels w[…] zaam was, ongemeen groot en rijk, en echter waren in 1850 de actien, die [...] Lst. groot waren, zelfs tegen 12 Lst. onverkoopbaar. Landerijen, landverh[…] koloniesatie, de prijs der handelswaren, geprojecteerde spoorwegen, invoer, [...] arbeidsloonen, al deze zaken en meerdere dergelijke werden in dat jaar door de [...] opbrengst der Burra-burramijnen bepaald.

De smeltovens.

de eerste jaren is de erts in de Zuid-australische mijnen gen, voornamelijk naar Swansea, ter uitsmelting, gezonden. toen er in Indië en China grootere navraag naar koper ont- bevroedde men in Zuid-australië het voordeel om den erts, plaats van productie zelve, uit te smelten. Een vergroot al is daartoe bij een gebragt en uitgegeven, en meerdere gnieschappen hebben zich, even als dit in Engeland plaats gevormd met het doel, om kopererts en uittesmelten, maar tot in 1852, wegens het plaatselijk gebrek aan toffen, slechte rekening gemaakt. Steen- of bruin kolen- toch waren nog niet ontdekt, en dus moesten hout of kolen de smeltovens aangevoerd worden. en dat niet in geringe heden, als men nagaat dat het districkt Norway een uit- bosch, in eenige jaren tijds, door een smeltoven genoeg- geheel geconsumeerd is. De vele en uitgestrekte smeltovens, er aan den heer Schneider toebehoorende, zijn tot overmaat mp nabij de Burra-burra mijnen aangelegd, waar het hout schaarsch is, en waar voor een ton erts vier tonnen kolen op grooten afstand aangevoerd moeten worden. Het voordeeligst het geweest, die ovens in de nabijheid van eene geschikte aanteleggen. Aan de noodzakelijke behoefte, om kolen uit and of New-Castle te ontbieden en in New-South-Wales in eren, heeft Port Wakefield aan eene kleine baai, waarin de Wakefield uitloopt, aan den ingang van den zee boezem St. Vin- hare opkomst voornamelijk te danken Deze plaats ligt eer 30 eng. mijlen van de Burra-burra mijnen verwijderd; schenliggende landstreek is slechts voor een klein gedeelte lachtig, welke heuvels echter zeer glooijend en van geringe zijn, maar bestaat overigens uit vlakland, waarover zelfs beladen karren gemakkelijk vervoerd kunnen worden. Zon- twijfel zal hier in den vervolge, wanneer de smeltovens eens broken aan den gang en in volle werking zullen zijn, een weg aangelegd worden.

het Engelsch. REDACTIE.

JONGENS-WEEZEN INRIGTING

te

SOERABAIJA.

aanleiding van art. 21 van het plan voor deze *Inrigting*, de ondergeteekende de eer *voorloopig op te geven de mede-*, wier inschrijvingen bij hem ontvangen waren op den October jl., onder bekendstelling van hunne bijdragen:

	GULDENS.	
	IN EENS.	5 JAARS.
t, T.	100	—
n, Jr. H.	50	120
N. P. van den	50	120
Lutjens, F. W.	100	60
k, W. J. van den	150	100
g Schröder en Co.	500	100
rd, J.	500	100
x, Mr. W. H. du	100	—
perus, Mr. J. R.	100	—
perus, A. R. J.	500	100
n, A. J. W. van	500	100
aers, J. B.	—	60
maer van Twist, Mr. A. J.	2000	—
mler en Co.,	100	100
Mr. P. T.	100	60
er, Alex.	500	75
and, Jhr. Mr. J.	—	120
rich, E. M.	50	60
man, G. R. C.	—	60
Tjingsan.	150	150
and, Mevrouw van, geb. E. Swaab.	—	72
and, S. W.	—	60
and, W. S. van	—	145
Siceama, Jhr. J. F.	100	—
man, Mr. C.	—	72
tte Walen, D.	100	50
sta Walen, J. P.	—	120
s van Hemert, Jhr. Mr. D. A.	200	—
is van Hemert, Jhr. Mr. F.	200	120
rman, R. J.	—	60
er, E. L. W.	25	60
rsmit en Co., B.	500	100
Tjoenkiat,	100	—
Tjengtjoan.	500	150
berg, P.	100	60
wen, B. van	500	50
sius Jhr. F. E.	—	60
p, J van	100	50
H. J.	100	60
on, Mr. A.	100	60
er J. D.	100	100
n, P. H.	500	300
pet Gregorij.	—	100
d, Chs. F.	2000	250
s, P. J. B. de	150	72
man, W.	500	150
rt, Mr. W.	100	20
van Oudtshoorn, G. J. M. baron van	—	60
r, B. T.	—	120
t, Jhr. J C.	1000	100
g, G. H.	—	60
dijk, D. C. H. van	100	—
dijk, Mev. van geb. J. M. van Alken,	100	—
n, H. M.	—	60
ie, J. B.	50	60
lph, J. W.	—	60
, W.	500	100
ring, A.	100	200
ck, Mevrouw, gebr. A. Frensdorff.	100	—
l, Th. F.	500	—
id, W. J. M. van	100	60
rman, D,	150	120
ht Grijp, W.	—	100
mondt, G.	100	100
en, J. van	100	60
Engoan.	100	—
gs, J. C.	500	100
en Terville, J. P.	25	60
man, J. M	500	100
man, F. H.	150	60
man, Jr, P.	150	190
, R. P.	100	60
s, P. H. W. G. de	100	—
Mr. J.	—	60
endorp C.	150	100
rman, C. J.	—	60
ms, C.	—	65
ans, H. C.	1000	100
n, J. G.	200	60
r, J.	100	—
E.	500	100

ondergeteekende maakt voorts bekend, dat overeenkomstig pelingen van art. 21 van het plan, en volgens loting voor eel de betrokken sommen gelijk zijn, de ondervolgende twaalf tichters aangewezen en verzocht werden zich op den 11den te vereenigen, tot het kiezen van elf personen om aanvan- de hoofdcommissie van bestuur uit te maken.

te weten de heeren:

A. R. J. CRAMERUS.
W. S. VAN HOGEZAND.
B. VAN LEEUWEN.
P. H. MENU.
W. POOLMAN.
J. C. REIJNST.
A. RUTERING.
D. SCHUURMAN.
G. SUERMONDT.
J. C. TEENGS.
P. TIEDEMAN Jr., en
H. C. WILMANS.

De Heeren *A. J. W. van Delden*, *A. Fraser*, *W. Poolman*, *G. Suermondt*, en *H. C. Wilmans*, die den ondergeteekende in vele opzigten behulpzaam waren de onderwerpelijke zaak tot dus ver te behandelen, hebben hem ook bijgestaan voor gemelde loting.

J. C. REIJNST.

BATAVIA, *den 5den November* 1858.

DE ELECTRISCHE TELEGRAAF.

De handelswereld zal met genoegen vernemen, dat er zich een maatschappij organiseert, onder den naam van Indische en Australische telegraaf-maatschappij, voor de uitbreiding, der telegrafische gemeenschap in China en Australië. Het prospectus berigt, dat de maatschappij, de ontwerpen van de indische regering vernomen hebbende, voor de verlenging der lijn van de Roode Zee naar Kourrachi en Ceylon zich voorstelt, om eerst eene eerste lijn van Ceylon naar Singapore te leggen, en vervolgens de andere gedeelten naar Hongkong en in Australië. Men zal onmiddelijk van het gouvernement een waarborg vragen, gelijk aan die aan de maatschappij der Roode Zee is toegestaan. Het kapitaal voor de eerste afdeeling is vastgesteld op 500,000 £, in 25,000 actien à 20 £. De voorzitters der voornaamste spoorwegen van Indië zullen directeuren zijn, en zij zullen de onderhandelingen met de regering voortzetten. In geval van welslagen, zal de schatkamer waarschijnlijk een of twee directeuren *ex-officio* benoemen, en de andere leden des bestuurs zullen door de aandeelhouders worden benoemd.

Men ziet hieruit, dat de legging van den Atlantischen kabel den ondernemingsgeest in Engeland heeft aangemoedigd, terwijl men er meer en meer de behoefte en het gewigt bevroedt van een snelle communicatie met alle kolonien. De *Daily-News* maakt hier over de volgende opmerkingen in een artikel over de Oceaansche telegrafen:

Onze koloniale gouverneurs zoowel als onze gezanten in den vreemde hebben er volstrekt geene behoefte aan, om zoo onafhankelijk te wezen als zij inderdaad zijn; en zij zouden ons niet met zulk een menigte onoplosbare vragen overstelpen, indien zij in vijf minuten met den secretaris van buitenlandsche zaken of van kolonien konden handelen. Verbeeldt u Indië, Australië, China en Kaap de Goede Hoop, allen door een telegraaflijn met Engeland verbonden en de groote *Chatham* of *Wellington* aan 't hoofd der zaken, toen de opstand in Indië uitborst, men begrijpt ligt, hoe spoedig zij de muiterij der Cipayers onderdrukt, en welke telegrammen zij op hetzelfde oogenblik afgezonden zouden hebben. Aan de gouverneurs van Australie, Hongkong, Ceylon, Mauritius en de Kaap had men geseind: „Een groote opstand is in Indië uitgebroken; maak u meester van alle schepen en paketbooten, om alle soldaten, die gij eenigzins kunt missen, naar Calcutta te zenden." Aan de gouverneurs van Indië zou men gezegd hebben: „Zend alle stoombooten, die gij hebt, naar Suez, om de troepen af te halen." En eindelijk zou men den admiraal te Malta bevolen hebben: „Ga met uw escader naar Alexandrië en vraag den pacha, om de troepen door Egypte te mogen laten trekken."

Millioenen zijn gemoeid met de inhuring en bevrachtingen der schepen, en soms heeft men 20 à 25 °/₀ betaald voor assurantie, omdat wij niet wisten, of zij in zekerheid waren, al dan niet.

Toen de stoomboot *Oneida* in den Indischen Oceaan avarij had gekregen, was zij reeds twee maanden veilig binnen, in een haven in Australië, voor men er in Engeland van hoorde spreken. Gedurende dien tijd maakte men hier allerlei gissingen, en aan boord der *Oneida* merkte men aan, dat men wel 1000 £ zou willen geven, om de eenvoudige telegram: „De *Oneida* is behouden binnen," naar Engeland te kunnen zenden. Duizende en duizende rijke lieden reizen met stoombooten, en ieder hunner zou gelukkig wezen, als hij zijne berigten naar elk ander oord der wereld kon zenden. Elk uur zou men telegrammen hebben, bestaande uit deze woorden: „Gezond en wel aangekomen," die den Oceaan in alle rigtingen doorsneden, en der echtgenoot of moeder aankondigden, dat haar man of zoon op een afstand van duizend mijlen is aangekomen.

De *Daily-News* heeft gelijk, en er is niet denkbeeldigs in zijne vooronderstellingen. Was het cabinet van lord Palmerston niet verblind geweest door niet te regtvaardigen vooroordeelen, dan hadden de heeren Gisborne hun electrischen telegraaf door de Roode Zee langen tijd voor den opstand der Cipayers gelegd; en ofschoon lord Palmerston noch Chatham noch Wellington is, mag men evenwel gelooven, dat hij een nuttig gebruik zou gemaakt hebben van het bewonderenswaardig werktuig, dat de industrie hem ter hand gesteld had. Heden nog ontbreekt het in Engeland daaraan, omdat de eerste minister geen medewerking heeft willen geven aan een onderneming, die hij blindelings bestrijdt, hoe nuttig ze voor Engeland ook zoude zijn. *(Redactie).*

L'ISTHME DE SUEZ.

SCHEEPSBERIGTEN.

Straat Sunda Doorgezeild.

DATUM.		VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	VAN.	DATUM	NAAR
November	7	Engelsch	Martaban	Laurson	Macao	26 Julij	India
〃	—	Nederlandsch	Kosmopoliet	Bouten	Brouwershaven	22 Augustus	Batavia
〃	—	Engelsch	Roxana	Spittad	Singapore	28 October	Falmouth
〃	—	Nederlandsch	Emilie	Marker	Kaap de G. H.	29 September	Batavia
〃	—	〃	Koning Willem III	Zeylstra	Amsterdam	28 Julij	〃
〃	8	〃	Christiaan Louis	de Vos	Rio Janeiro	25 Augustus	〃
〃	—	Engelsch	John Banison	Henri	Manilla	15 September	Sydney
〃	—	Nederlandsch	Henriette Geertruida Susanna	Issingh	Amsterdam	28 Julij	Batavia
〃	—	Bremen	Iffland		Batavia	7 November	Falmouth
〃	—	Zweedsch	Wampa	Roderberg	〃	7 〃	〃
〃	9	Amerikaansch	Pompero	Loggam	Shanghay	16 October	New-York
〃	—	〃	Siam		Manilla	2 〃	Boston
〃	—	〃	Quicksten	Odiil	Shanghay	10 〃	New-York
〃	—	Nederlandsch	Landbouw	Kleinenberg	Rotterdam	20 Julij	Batavia
〃	—	〃	Nieuwland	Pot	Amsterdam	15 〃	〃
〃	11	〃	Electra	Wegman	Plymouth	12 Augustus	Batavia
〃	—	〃	Ternate	Carst	Rotterdam	27 Julij	〃
〃	—	Engelsch	Ohumoes	Jally	Foo-chow	15 October	Melbourne

In lading liggende schepen te *Batavia.*

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Valparaiso*	H. A. Ellerman		Hager & Schuurman.
〃	〃	Maarten van Rossum*	P. F. Rijken	Rotterdam	〃
〃	〃	Azia	T. Molenaar	Amsterdam	〃
〃	〃	Zeevaart*	H. G. Biesthorst		〃
〃	〃	Julia*	A. van der Kolf		〃
〃	brik	Joan Jacob	Helphorst		Schimmelpenninck & Co.
〃	bark	Cornelis Houtman	J. H. Rolman	Amsterdam	〃
〃	〃	Pantalon	Bruinzeels		〃
〃	〃	Emelie	Marker		〃
〃	4 mast.	schoener Argo*	van Teutem	Bezoekie	Reijnst & Vinju.
〃	bark	Alblasserdam	J. Sitoen		Maclaine, Watson & Co.
〃	〃	Cornelia Smit*	R. Weidenaar		〃
〃	schip	Susanna en Elisabeth*	C. Ouwehand		〃
〃	bark	Catharina Maria	Schuchard	Samarang	〃
〃	〃	Cheribon*	W. J. Coers		Landberg, Bezoet de Bie & Co.
〃	〃	Johanna Christina*	J. R. de Boer		〃
〃	〃	Johannes Anthonius*	F. Metz		〃
〃	〃	Louis Meijer*	O. Hazewinkel		〃
〃	schip	Twee Cornelissen	J. C. Krije		〃
〃	〃	President Piate*	J. C. Hartsen		〃
〃	〃	Noord Braband*	H. R. Bok		〃
〃	〃	President van Rijckevorsel*	C. Vermeij		〃
〃	〃	Cornelia en Geertruida	C. E. Hoeksma		〃
〃	bark	Voorwaarts*	G. F. Bus		〃
〃	〃	Souburg*			〃
〃	〃	Jan van Brakel*	C. Verhey		〃
〃	〃	Susanna*	C. J. Kaleshoek		van Ommeran, Rueb & Co.
〃	schip	Willem de Zwijger	B. L. van der Dries	Pasaroean	〃
〃	〃	Louisa Maria	P. Tjebbes	Soerabaija	Tolson, Hunt & Co.
〃	〃	Johanna Maria Christina	Gorter		Paine, Stricker & Co.
〃	〃	Dyonisia Christina	B. van Sprenkel	Ned. via Soerabaija	〃
〃	〃	Anna Justina	Siedenberg	Nederland	〃
〃	〃	Vijf Gebroeders	G. J. Teunissa		B. Kopersmit & Co.
〃	bark	Neptunus*	P. Schuurman		〃
〃	〃	Wilhelmina Lucia*	G. Poolman		〃
〃	schip	Vriendentrouw*	Greveliuk	Soerabaija	〃
〃	〃	Twee Gezusters*	P. Kuisenkamp		〃
〃	〃	Kosmopoliet	J. Bouten		〃
〃	bark	Baltimore	Brakke		〃
〃	〃	Waterloo*	D. Duinker	Samarang en Soerabaija	〃
〃	〃	Karel en Henricus	A. van der Geer		Dümmler & Co.
〃	〃	Stad Nijmegen			〃
〃	〃	Postiljon *	van de Pull	Japan	〃
〃	〃	Abel Tasman*	J. R. Rijken		de Weerdt, Ruijl & Co.
〃	〃	Tagal*	Göbel		〃
〃	〃	Allegonda Jacoba	Deurholtz		J. Cezard & Co.
〃	〃	Odilia Margaretha	Hazelhoff		〃
〃	〃	Eersteling*	T. G. C. Mannen		〃
〃	schip	Willem de Eerste	T. J. Niedfeld		〃
〃	〃	Delft*	van Geelkerken		〃
〃	〃	Admiraal de Ruijter	B. Koster	Golf van Perzie	E. Moormann & Co.
〃	bark	Ferdinandina Emma	Tange	Soerabaija	〃
〃	schip	Economist	S. J. C. Olivier	Singapore	John Pryce & Co.
Nederl. Ind.	bark	Ameer*	Sech Balfagie	Soerabaija	Buijs, Jacobsen & Co.
〃	〃	Fatas Banjermassing*	Sarief Mohamat		〃
〃	〃	Djadul Karim*	Abdul Rachman		〃
〃	〃	Hanoeil Gair*	Sech Baozier	Soerabaija	〃
〃	brik	Fulkul Nasar*	van Garling	Samarang	〃
〃	〃	Adenan*	Amanoedin		〃
〃	〃	Monstarie*	Said Mohamat	Palembang	〃
〃	bark	Kim Hensing*	Lim Biautioe	Cheribon	〃
〃	〃	Aluoer*	Sech bin Achmat	Samarang	B. J. Jacobs.
〃	〃	Annette*	Moh. Arsad	Pontianak	〃
〃	brik	So-oetdin*	D. T. Varkevisser		〃
〃	bark	Faid Alim*	Sech Abdulla	Indramaijo	〃
〃	brik	Marzoek*	Sech Oemar Bagoei	Soerabaija	〃
〃	schoener	Fathool Hair*	Said Alie bin Achmat	Soerabaija	〃
〃	〃	Fathal Hair*	Said Abdulla		〃
〃	bark	Wilhelmina Cox*	Heibel	Samarang	Cassalette & Co.
Engelsch	schoener	Alice Marten*	Starres		Hunter, Houghton & Co.
〃	brik	Vernon*	Gilbert		〃
〃	〃	Alert*	Petersen		Metzendorff, Wilmans & Co.
Amerikaansch	bark	Escort*	Pepper		Paine, Stricker & Co.
Bremer	schip	Post*	Wiegand	Bremen	C. Bahre & G. Kinder.
〃	bark	Theresa*	Hoborst		〃
〃	brik	Clara*	Hunecke		〃
Fransch	schip	Le Cezard*	A. Roa		J. Cezard & Co.
Zweedsch	bark	Robert Dickson*	R. Hjarpe		Pitcairn, Syme & Co.
Hamburg	schoener	Helene*	Range		C. Bahre & G. Kinder.
〃	schip	Arracan*	Both		Metzendorff, Wilmans & Co.
〃	〃	Cesar Godefroy*	Störtenbecker		〃
〃	〃	Neuenmühlen*	Hener	Bangkok	〃
Hanover	bark	Osnabrück	Wolff		C. Bahre & G. Kinder.
〃	〃	Luneburg*	Woortman		E. Moormann & Co.
〃	〃	Munster*	Kok	Soerabaija	〃
Deensch	schip	Maria Christina*	C. Voss		〃
〃	brik	Johann Christoph*	Nielsen	Europa	Paine, Stricker & Co.
Sard.	bark	Calipso*	P. Pegliano	Singapore	Busing, Schröder & Co.

De Particuliere schepen zijn aangeduid met een *

Praairapport van het Ned. Schip *Susanne,* kapt. C. J. Kaleshoek, van Amsterdam naar Batavia.

19	Aug.	19° 14′ NB.	25° 30′ LW.	Pruissisch	schip	Martin Friderich van Memel naar Melbourne.
27	"	8° 20′ NB.	21° 47′ LW.	Engelsch	"	Signet, van Balt'sche Zee naar Auckland NZ.
12	Sept.	19° 11′ ZB.	29° 58′ LW.	Nederlandsch	"	Wildeman, van Liverpool naar Batavia.
25	"	37° 13′ ZB.	9° 46′ LW.	"	"	Baltimore, van Amsterdam naar Batavia.
9	Oct.	42° 35′ ZB.	30° 40′ OL.	Engelsch	"	Orixa, van Liverpool naar Calcutta.
28	"	30° 10′ ZB.	96° 38′ OL.	Nederlandsch	"	Electra, van Amsterdam.
29	"	29° 17′ ZB.	97° 23′ OL.	"	"	Marir Louisa, van Amsterdam.
30	"	28° 20′ ZB.	98° 50′ OL.	"	"	Eva Johanna, van Dortrecht.

Praairapport van het Ned. schip *Electra,* Kapt. Wegman, van Plijmouth naar Batavia.

	Sept.	7° 18′ NB.	21° 16′ WL.	Nederlandsch	schip	Derkina Titia van Amsterdam naar Kaap de Goede Hoop.
5	"	5° 3′ NB.	18° 40′ WL.	"	"	Constantia van Rotterdam naar Batavia.
28	"	35° 43′ ZB.	6° 1′ WL.	Engelsch	"	Alberaman van Clijde naar Rangoon.
10	Oct.	42° 1′ ZB.	27° 49′ OL.	Nederlandsch	"	Koning Willem III van Amsterdam naar Batavia.
12	"	41° 29′ ZB.	36° 19′ OL.	Hamburgsch	"	Manila van Hamburg naar Melbourne.
29	"	28° 59′ ZB.	97° 6′ OL.	Nederlandsch	"	Pantalon van Kaap de Goede Hoop naar Batavia.
7	Nov.	6° 10′ ZB.	100° 28′ OL.	"	"	Eva Johanna naar Batavia.

Aangekomen schepen te *Batavia.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN	GEZAGVOERDER.	VAN		AGENTEN.
November	10	Nederlandsch	schip	Johanna Maria Christina	C. N. Gorter	Simonsbaai	25 Sept.	Paine Stricker & Co.
"	—	"	"	Susanna	C. J. Kaleshoek	Amsterdam	15 Julij.	Van Ommeren, Rueb & Co.
"	—	"	"	Kosmopoliet	J. Bouten	Brouwershaven	22 Aug.	B. Kopersmit & Co.
"	—	"	bark	Anna Justina	J. C. Siedenberg	Singapore	26 Oct.	Paine Stricker & Co.
"	—	Ned. Indisch	brik	So-ootdin	D. J. Varkevisser	Sumanap	21 "	B. J. Jacobs.
"	—	Nederlandsch	bark	Emilie	Marker	Kaap de G. H.	29 Sept.	Schimmelpenninck & Co.
"	—	"	"	Henriette Gerardina Susanna.	A. Sissing	Amsterdam	28 Julij.	J. Cezard & Co.
"	11	"	schip	Dijonisia Christina	B. van Sprenkel	"		Paine Stricker & Co.
"	—	Hanover	bark	Munster	Kok	China		E. Moormann & Co.
"	12	Nederlandsch	"	Koning Willem III	H. H. Zeijlstra	Amsterdam	28 Julij.	B. van Leeuwen & Co.
"	—	"	schip	Louisa Maria	P. Tjebbes	Amsterdam		Tolsen, Hunt & Co.
"	—	"	"	Nieuwland	P. G. Pott	Amsterdam	15 Julij.	Landberg, Bezoet de Bie & Co.
"	—	"	bark	Baltimore	Brakke	"		B. Kopersmit & Co.
"	—	"	"	S. van Heel	D. H. Dietz	Rotterdam		Landberg, Bezoet de Bie & Co.
"	—	"	schip	Ternate	Carst	"	27 Julij.	van Ommeren, Rueb & Co.
"	—	"	"	Generaal de Stuers	F. Fockens	Amsterdam		Maclaine, Watson & Co.
"	—	"	bark	Landbouw	P. A. Kleijnenberg	Rotterdam	29 Julij.	J. Cezard & Co.
"	—	Z. M.	stooms.	Adm. v. Kinsbergen	lt. t/z 2e. kl. Roodzant	Djambie	14 "	
"	—	Gouv	"	Bennet	Barnoster	"		
"	—	Fransch	bark	Mauritius		Melbourne		C. Bahre & G. Kinder.
"	—	Ned. Indisch	brik	Atiatoer Rachman		van de Oost		B. J. Jacobs.
"	—	Nederlandsch	"	St. Michiel	Roswijk	Pecalongan	8 Nov.	Schimmelpenninck & Co.
"	—	Ned. Indisch	schip	Katroneda		van de Oost		Buijs, Jacobsen & Co.
"	—	Nederlandsch	brik	Princes Amelia	W. Groeneveld	Pecalongan		Schimmelpenninck & Co.
"	—	"	bark	Christiaan Louis	de Vos	Rio Janeiro	25 Aug.	

Vertrokken schepen van *Batavia.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
November	11	Ned. Indisch	brik	Fulkus Seroer	Said Abd. Bagawie	Singapore
"	—	"	"	Oedjong Pandan	Lim Tikse	Palembang
"	—	Nederlandsch	bark	Cornelia Mathilda	P. Snoeij	Tagal en Pecalongan
"	—	Engelsch	schip	Anne Forster	H. W. Clarke	Nederland
"	—	Nederlandsch	bark	Cortgene	D. Dunlop	Pasaroean
"	—	"	"	Zeelust	J. A. Knaap	Nederland
"	—	Ned. Indisch	brik	Soedul Barie	Said bin Salim	Soerabaija
"	—	"	"	Eljezer	Said bin Aboebakar	Samarang
"	12	"	bark	Noorban	Said Alie bin Djen	Lampongs
"	—	"	"	Laedmadie	Said Aloewie	Indramaije
"	—	Nederlandsch	brik	Bantam	B. G. van der Bolk	Nederland via Tjilatjap
"	18	Ned. Indisch	schip	Gertrude	Söbels	Sumanap
"	—	"	bark	Batavia	Tjie Kesiang	Pecalongan
"	—	"	brik	Jeannette Maria	Danekers	Samarang

MARKTPRIJZEN.

Te BATAVIA, den 12den November 1858.

Koffij, Java *f* 31,—
——— Padang *f* 31,— hooger gehouden.
Rijst, Indramaijoe met zakken, *f* 180,— @ *f* 120.
——— witte Batavia 1ste kwaliteit, *f* 110,— @ *f* 150,—
——— " " 2de " *f* 120,— @ *f* 125,—
——— Carga *f* 95.— @ *f* 100,—
Suiker, witte N°. 16 *f* 19.— niet te koop.
Arak, *f* 65,—
Wisselkoers op Holland 101. @ 102%
" op Engeland, *f* 11,50.

Te SOERABAIJA, den 6den November 1858.

Suiker N°. 16 ℔ picol *f* 18,—
Koffij ℔ picol, *f* 30,—
Rijst, (witte) ℔ koyang *f* 140,— @ *f* 150.—
" (carga) " " *f* 110,— @ *f* 120.—
Koehuiden ℔ 100 stuks, *f* 200.—
Arak. ℔ legger, *f* 50.—
Klapper olie ℔ picol, *f* 15,—
Wisselkoers, Pari
Rotting, *f* 8,— @ *f* 8½.

HANDELSBERIGTEN.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 26 *October tot en met den* 3 *November* 1858.

Aanvoer.

Van Cheribon per Ned. bark *Zeelust,* gez. Knaap, agt. B. Kopersmit en co.

50 pic. rotting, 8537 do. suiker.

Van Soerabaija per Eng. bark *Anna Forster,* gez. Clarke, agt. Hunter, Houghton en co.

200 pic. sapanhout, 34950 ps. rottingstokken, 11 kn. specerij olie, 8910 pic. suiker, 25 do. rotting. *Lading voor Nederland.*

Van Gothenburg per Deen. schip *Joh. Christoph,* gez. Nielsen, agt. Paine, Stricker en co.

5901 stav. ijzer. *Agenten.*

Van Pasoeroean per Ned. bark *Bantam,* gez. Bolck, agt. van Ommeren, Rueb en co.

100 pic. rotting, 3538 do. koffij. *J. Cezard en co.*

Van Pasoeroean per Ned. schip *Petronella Catharina,* gez. Hagen, agt. de Weerdt, Ruijl en co.

200 pic. koffij, 1399 ℔ cochenille, 2504 do. suiker. 2624 ps. runderhuiden, 300 pic. tin, 75 do. rotting. *Voor Nederland.*
421 pic. rotting, 4445 do. suiker. *Voor Batavia.*

Uitvoer.

Naar Nederland via Samarang en Soerabaija per Ned. schip *Theodora Machthilda,* gez. Boelhouwer, agt. Paine, Stricker en co.

34 coll. gouv. goederen, 2 stav. ijzer. *Gouvernement.*

Voor Nederland.

300 pic. tin. *N. H. M.*

Naar Nederland via Tagal en Indramaijoe per Ned. bark *Vooruit,* gez. Kool, agt. van Ommeren, Rueb en co.

2962 pic. suiker, 400 do. rotting. *Agenten.*

Naar Nederland via Anjer en Bantam per Ned. schip *Burgemeester van Rhenen,* gez. van der Meer van Kuffeler, agt. Haager en Schuurman.

14 stav. ijzer, 27 boss. do. 18 bladen do. 75 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*

Voor Nederland.

120 pic. rotting, 300 do. tin. *N. H. M.*

Naar Nederland via Tagal per Ned. schip *Catharina Maria,* gez. van der Tak, agt. Haager en Schuurman.

1 vt. afget. bier. *van der Meulen en co.*
1 kt. eau de cologne. *Agenten.*

Voor Nederland.

450 pic. tin, 150 do. rotting. *N. H. M.*

Naar Nederland via Soerabaija per Ned. schip *Vier Gezusters,* gez. Bik, agt. de Weerdt, Ruijl en co.

2400 ps. vuurvaste steenen, 160 kn. bier. *van Ommeren, Rueb en co.*
2200 ps. steenen. *Dümmler en co.*
2 wagens. *Oudart, frères.*

Voor Nederland.

450 pic. tin, 125 do. rotting. *N. H. M.*

Naar Nederland per Ned. bark *Luconia,* gez. Hulshoff, agt. de Weerdt, Ruijl en co.

200 pic. tin, 5001 do. suiker, 5412 do. koffij, 100 do. rotting. *N. H. M.*

Naar Cheribon via Tagal en Riouw per N. I. bark *Yoeserin,* gez. Said Achm. bin Aloewie.

27 kn. koopmanschapp. *Sech. Moh. Basandiet.*

Lading voor Riouw.

2545 pic. rijst. *Gezagvoerder.*
150 ps. steenen. *Aan boord gebleven lading van Riouw.*

Naar Bordeaux via Samarang per Fr. schip *Confiance,* gez. David, agt. E. Moormann en co.

24 kn. kurken, 7 bn. touwwerk, 2 kn. champagne, 2 do. kramerijen, 1 do. conservis, 5 do. cognac, 5 do. vruchten, 1 do. siropen. *Aan boord gebleven lading.*
50 pic. dammer, 50 do. Jap. was, 49 do. paarlschelpen, 1 legg. arak. *Agenten.*
1 kt. kramerijen. *C. Bahre en G. Kinder.*

Naar Nederland via Samarang per Ned. schip *Johannes Lodewijk,* gez. van der Waal, agt. de Weerdt, Ruijl en co.

99 kn. manufact., 100 vs. kop. munt, 10 do. zilv. do. 75 bn. zakken, 4 kn. provisien. *Aan boord gebleven lading.*

Voor Nederland.

450 pic. tin. *N. H. M.*

Naar Nederland via Soerabaija per Ned. bark *Walvisch,* gez. Schut, agt. Paine, Stricker en co.

100 pic. rotting. *Agenten.*

Naar Nederland per Ned. schip *Josepha Louisa,* gez. Nap, agt. B. van Leeuwen en co.

788 schuitjes tin, 5140 bn. koffij, 2737 boss. rotting, 1471 krandj. suiker. *N. H. M.*

Naar Samarang per N. I. bark *Sara Eleonora,* gez. Schuijmer, agt. Cassalette en co.

11 tafels, 10 knapen, 4 doz. stoelen, 1 do. voeten banken, 4 kasten. *van Slooten, Morgan en co.*
1 kt. fluweel, 2 do. manufact., 100 do. wijn. uit entrep. *Busing, Schröder en co.*
5/m. goeniezakken, 9 pakk. goeniegaren. *J. Cezard en co.*
470 pic. ijzer, 148 pakk. zeep, 5 kn. castor olie, 80 zakk. tarwe. *Gasper en co.*
34 coll. meubelen, 4 vn. bier, 8 kn. wijn, 1 do. kramerijen, 1 do. borstels, 20 do. cognac, 2 pakk. kazen, 1 balans, 1 do. eau de cologne, 7 do. provisien, 48 keld. genever, 20 vs. loodwit, 1 kt. sigaren, 1 do. zweepen, 1 do. papier. *Agenten.*
14 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*

Naar Nederland per Ned. bark *Batavier,* gez. van Wijk, agt. de Weerdt, Ruijl en co.

120 pic. rotting, 274 do. thee, 10174 do. suiker. *N. H. M.*

Naar Japan per Ned. schip *Alida Maria,* gez. de Vries, agt. Haager en Schuurman.

5 kn. glaswerk, 174 do. geweren, 4 do. diversen, 1 do. boekwerk, 1 do. kat. goederen, 2 do. hammen, 1 tafel, 185 pakk. touwwerk, 2 kn. artill. goederen, 88 ps. pokhouten, 98 coll. scheepsbehoeften, 1 do. schuitjes tin, 23 coll. kijkers, thermometers, geweren enz., 13 roll. lood, 5 kn. materialen en barometers, 47 coll. chemicalien en medicijnen, 1 kt. medicijnen, 100 coll. geneesk. behoeften. *Gouvernement.*
380 pic. sapanhout, 114 ks. zeep, 101 do. blik, 2 do. laken, 50 pic. rotting, 1446 do. sapanhout. uit entrep. *Agenten.*
100 kn. sla olie. uit entrep. *L. Platon.*
1 kt. boeken enz. *G. Kolff en co.*
2 kn. manufact. uit entrep. *Pandel en Stiehaus.*
1 kt. printanicus, 4 do. cotonetten, 2 do. gedr. katoen, 1 do. wit do. 1 do. indiennes, 1 bl. laken. uit entrep. *E. Moormann en co.*
1000 mex. dollars. *Dümmler en co.*

Naar Singapore per Eng. schip *John Bibby.* gez. Cates, agt. Pitcairn, Syme en co.

185 coll. manufact., 20 ankers, 8 kettingen, 7 coll. manufact., 800 bund. ijzer. *Aan boord gebleven lading van Engeland.*
13 legg. arak, 4 kn. Jap. goederen. *Pitcairn; Syme en co.*
7 kn. manufact. uit entrep. *Borneo Company Limited.*

Naar Singapore per N. I. bark *Oosterling,* gez. Walter, agt. N. H. M.

1200 pic. Jap. koper. *N. H. M.*

Naar Samarang per N. I. bark *Joesroet Kasim,* gez. Sech Awab bin Awab Said.

17 kn. koopmanschapp. *Yap Ban.*
4 kn. lastings, 4 do. kains, 2 do. cotonetten. *E. Moormann en co.*
16 kn, manufact., 25 vs. boter. *Pandel en Stiehaus.*
2 bn. glaswerk. *Busing, Schröder en co.*
10 pic. rotte kruid. *Sech Oembarak Hamit.*
4 bn. cotonetten, 16 kn. manufact., 1 do. gev. katoen. uit entrep. *Adam en co.*
1 kt. spiegels. *Hughan.*
46 kn. koopmanschapp. *Lim Boen.*
80 zakk. tarwe. *Gasper en co.*
440 pic. koffij. *Oeij Tiangseng.*
64 kn. koopmanschapp. *Tan Hoat.*
18 kn. koopmanschapp. *Sie Yostiang.*
10 kn. mousselines, 6 do. wit katoen. *Sech Awab Bamoemin.*
25 kd. shirtings, 5 do. cambrics. *Martin, Dyce en co.*
50 md. aardewerk, 27 kn. wit katoen, 7 do. cambrics. *Tolsen, Hunt en co.*

Aan- en Uitvoer te Samarang, *van den* 30 *October. tot den* 4 *November* 1858.

Aanvoer.

Van Batavia over Cheribon per Ned. schip *IJssel,* gezagv. C. Maarschalk.
Zie Uitvoer te Batavia, Java-Bode dd. 20 October 1858 No. 84.
Van Batavia, per Ned, Ind. bark *Fatahool Moebarak,* gezagv. Kassan.
Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 27. October 1858 No. 87.
Van Riouw en Tagal, per Ned. Ind. bark *Joen Goan,* gez. Liem Tiauw Kie.

Lading van Riouw,

366 pic. gambier, 87 do, zwarte peper, 8 corg. ambolo hout, 17 ps. chin. zijdenstoffen, 9 pic. moengaie, 300 ps. zilveren sp. matten, *Order.*

Lading van Tagal.

40 kn. benzoin, 6 ps. ledige kisten, *Gezagvoerder.*

Van Boston, per Amerik. schip *Oriental,* gezagv. G. W. Parker.

485 tonn. ijs, 100 en 50/4 vn. vleesch, 250 do. meel, 55 kn. beschuit, 37 kn. pik, 125 vn. harst, 12 kn terpentijn-olie, 50 bn. en 91 kd. lijnwaden, 68 stoelen, 24 kn. klokken, 3 do. gewigten. 32 ps. sophas, 174 bund, stoelen, 298 ps. planken, 200 vn. brood 8 kn. diversen, *Mac Neill en co.*

Van Batavia per Ned. Ind. bark *Wilhelmina Cox,* gezagv. M. P. Deibel.
Zie Uitvoer te Batavia, Java-Bode dd. 27 October 1858 No. 87.
Van Batavia per Ned. Ind. bark *Atnoer,* gez. Sech Marzoekie.
Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 11 September 1858 No. 72.
Van Nederland, per Ned. bark *Henriette.* gezagv. J. Portengen.

3 kn. ijzerwerk, *W. Smester.*
2 kn. orgels, *Pietermaat.*
1 kist blik en glaswerk. 5 do. kristal en porcelain, 1 do. kramerijen 1 do. kinderspeelgoed, *B. Kopersmit en co.*
1 Kist wijn, *F. J. Berg.*

1 ks. en 1 pakje, 8 kn. papier, 52 kn. en 8 bn. manufacturen, 1 ks. … menten, 2 kn. koopmanschapen, 4 ks. provisien, 6 boter, *Dorrep…*
1 doosje horologien, *G. Lebert.*
20 bn. koffij-zakken, *Salomonson en Meijer.*
150 kn. bier, *van den Broek en Veeckens.*
2 fusten en 40 kn. wijn, 42 kn. en 50 keld. genever, *'t Hooft en co.*
200 keld. genever, 1 kist en 1 pak koopmanschappen, *Soesman en co.*
1 kist boeken, *F. W. Baumgarten.*
5 kn. manufacturen, *C. Damnitz en co.*
19 kn. wijn, *Schmidt.*
1 ketel, 42 coll. machinerien, *Mac Neill en co.*
25 ks. wijn, 4 vn., 16 kn. en ks. en bn. koopmanschappen, *J. H…*
1 kist diversen, 1 do. portert, 40 mand. selterswater, 200 kn, en 70 … nufacturen, 1 pakje monster, *van Maanen en co.*
19 vs. zilveren munt, *Gouvernement.*
50 kn. en 60 mand. bier, 150 vs. boter, 700 keld. genever, *Order.*
12 kn. wijn, 16 keld. genever, 6 kn. bier, 20 vs. boter, 7 kn. … water en azijn. 1 kist koeken, 25 ps. hammen, *Gezagvoerder.*

Van Nederland per Ned. bark *Stad Nijmegen,* gezagv. H. P. C…

7 kn. manufacturen, 2 ks. en 1 bl. koker, *van den Broek en V…*
1 kist zadel en diversen, *Daulsberg.*
50 vn. bier, 1 ks. diversen, 50 vs. witlood, 16 bn. molton deken… monsters, 4 bn. en 5 kn. manufacturen, 1 kist cognac, 2 kn. … do. kramerijen, 1 monster, *Dorrepaal en co.*
8 kn. en 1 pakje koopmanschappen, 41 kn. en 1 pakje diversen, 1 … pak monsters, 500 keld. genever, *Wermuth en co.*
1 kist diversen, *S. C. Haase.*
12 bn. jutte zakken, *C. Damnitz en co.*
1 ks. portretten, *Kloprogge.*
1 kist boeken, 1 do. glas- en zilverwerk, *G. C. T. van Dorp.*
1 ks. diversen, *Genie Magazijnmeester.*
3 hondenhokken inh. fitriool, algazuur en kwik, 2 kn. droogerijen, 2 … micalien, 1 vat wonderzout, 5 do. glazen, *G. Severing en Zoon.*
5 kn. wijn, 7 do. diversen, 4 vn. bier, *A. Meis.*
1 kt. aardewerk, 1 ks. servetten en tafellaken, *Couvreur.*
1 ks, bijouterien, *van Maanen en co.*
3 kn. sardines, 3 do. hoeden, 2 do. koekbakkerswerk, 4 do. wijn, … boter, 2 do. slijpsteen, 1 kist borstel 1 do. modeartikelen, *M. P…*
1 ks. militaire ornamenten, *Mollfor.*
1 ks. glaswerk, *F. C. C. Heücker.*
250 ps. hammen, 2 kn. lanthaarns, *Salomonson en Meijer.*
156 kn. en 4 bn. koopmanschappen, 3 pakjes monsters, *J. Hijmans…*
50 mand. selterswater, 11 kn. en 36 potten diversen, 105 kn. bier, *Soe…*
1 kist diversen, *van Musschenbroek.*
100 vn. koperen munt, 10 vs. zilveren munt, *Gouvernement.*
2 kn. glaswerk, 1 do. kramerijen, 87 kn. en 10 bn. manufacturen, … en 33 kn. bier. 100 mand. selterswater, 6 kn. koopmanschapp… tuinzaden, 1 ks. diversen, *Order.*

Van Nederland per Ned. bark *Jeannette Agatha,* gez. A. Cleijd…

22 kn. manufacturen, 150 vs. boter, 1 paktje monster, 1 kist sch… kn. theebanket, 8 tonn. spek, 824 ps. hammen, 20 st. gez. v… worst, *Salomonson en Meijer.*
10 baaltje en 6 kn. manufacturen, 50 kn. wijn, 20 kn. banket en … *van den Broek en Veeckens.*
4 kn. koopmanschappen, *'t Hooft en co.*
50 ks. zoetem. en leidsche kazen, *van Hulstijn en co.*
1 ks. goud- en zilverwerk, *G. C. T. van Dorp.*
20 kn. wijn, *H. F. Morbotter.*
50 vs. boter, 30 ps. hammen, 70 vn. en 12 kn. bier, 50 mand. selt… *W. Veldman.*
1 kist verfwaren, 10 kn. blik, 18 do. kaas, 50 vs. boter, 50 ps. … 30 vn. bier, *A. G. Brückner.*
80 vs. boter, 50 do. loodwit, 4 do. en 1 kist verfwaren, 1 do. … 1 do. reukwerk, 1 do. porceleinen, 4 kn, en 3 bn. manufacture… tapijten, 1 do. diversen, 2 do. instrumenten, 1 do. gezette ju… edelgesteenten, 5 bn. moltondekens, *Dorrepaal en co.*
9 kn. geëmballeerd, 200 vs. boter, 25000 ps. klinkers en hardgraa… *Wermuth en co.*
200 vs. boter, 6 kn. diversen, *Soesman en co.*
76 kn. koopmanschappen, 1 do. monster, *J. Hijmans.*
6 kn. bier, *P. van den Broek.*
8/16 delftsche boter, *C. von Borneman.*
1 ks. boeken, *D. C. de Bruijn.*
19 coll. provisien, *D. Pietermaat.*
2 kn. diversen, *C. Wickman.*
89 vn. bier, 1 kist hammen, 55 vs. boter, 20 coll. diversen, 54 kn. … 50 mand. water, 8 kn. manufacturen, *Order.*

Van Nederland over Batavia per Ned. Ned. schip *Ardjoeno,* gez. J. F. A. Rapp.
Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 27 October 1858 No. 86.
Van Nederland over Batavia per Ned. schip *Louise,* gez. P. B…
Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 20 October 1858 No. 84.
Van Australie over Batavia per Fr. bark *Confiance,* gez. F. Da…

24 kn. kurken, 7 bn. touwwerk, 2 kn. champagne, 1 do. kramerij… dozen, 1 do. conserves, 5 do. cognac, 5 do. vruchten en 1 do… *Order.*

Uitvoer.

Naar Nederland, per Ned. bark *Bellatrix,* gezagv. A. P. Sandb…

5826 pic. suiker, 2500 ps. koehuiden, 10 do. bindrotting, 9400 ℔ i… pic. koffij, 1 kist arrowroot, 1 do. vannille, *Dorrepaal en co.*
440 ps. buffelhuiden, *C. Damnitz en co.*
1081 pic. koffij, 2865 ℔ tabak, *van Maanen en co.*

Naar Nederland, per Eng. schip *William Simpson,* gez. John Sp…

5000 pic. suiker, *Dorrepaal en co.*

Naar Nederland, per Bremer schip *Humboldt,* gezagv. C. M. W. Schi…

2641 pic. suiker, *van den Broek en Veeckens.*

Naar Nederland, per Ned. bark *Makasser,* gezagv. J. Rip.

1200 pic. koffij, *O. I. M. en L.*
50 pic. bindrotting, *Dorrepaal en co.*

Naar Bandjermassing over Soerabaija, per Ned. Ind. bark *Bintang …* thans hernaamd *Intan Bandjermassing.* gezagv. Akiel.

40 kn. wijn, *van den Broek en Veeckens.*
17 kn. en 6 coll. meubelen, boeken, kleeren en provisien *J. Bijleveld …*
3 kn. ijzerwerk, *van H. Noman, Kolff en co.*
14 kn. glaswerk, 1 do. timmermansgereedschappen, 1 ps. laken, … roze water, 1 kt. wasdoek, 10 vs. menie, 18 ps. schilderijen, *F. A. …*

Naar Frankrijk, per Fr. schip *Jules Cézard,* gezagv. le Sergeant…

6168 pic. koffij, 15772 ℔ indigo, 75 pic. bindrotting. *Dorrepaal en co.*
1 ps. chin. naaidoos, *J. Berne.*

Naar Nederland per Zw. schip *Wanja,* gezagv. A. Soderberg…

1200 pic. suiker, 25 do. bindrotting, *Mac Neill en co.*

Naar Nederland, per Ned. schip *Bernhard Hertog van Saxen Wei…* gezagv. P. H. Hazewinkel.

5,481 pic. koffij, 25 pic. bindrotting, *N. H. M.*

Naar Nantes, per Fr. schip *Chili No. 2.,* gezagv. E. Vue.

7793 pic. suiker, 20 pic, koffij, *Dorrepaal en co.*

Naar Nederland per Ned. schip *Anthonia Geertruida,* gez. C. J. Brou…

5568 pic, koffij, *N. H. M.*

Naar Nederland per Ned. schip *Beijerwaard,* gozagv. L. W. Brui…

5502 pic. suiker, 2500 do. koffij, 123 do. bindrotting, *B. Kopersmit …*

Naar Nederland, per Ned. bark *de Zwijger,* gezagv. R. P. Hoog…

4910 pic. koffij, *N. H. M.*

Naar Nederland per Eng. schip *Anne Forster,* gez. H. W. Clar…

1999 pic. suiker, 25 do. bindrotting. *McNeill en co.*

Naar Nederland per Amerik. schip *Golden Rule,* gez. The. Ma…

10,907 pic. suiker, 44 do. bindrotting, 2 do. koffij en 12 ps. ro… *McNeill en co.*
5537 pik. suiker, 1186 st. buffelhuiden en 13741 ℔ indigo. *Dorrep…*

Naar Nederland per Ned. schip *de Amstel,* gez. H. H. Bade…

5798 pic. gouv. koffij. *N. H. M.*
4 kn. confituren en zuren. *Plate.*

Naar Nederland per Ned. schip *Doelwijk,* gez. K. J. Swart.

6514 pic. suiker, 100 do. bindrotting en 6024 ℔ indigo. *B. Koper…*
826 st. buffelhuiden. *C. Dammitz en co.*
2 kn. gember en 1 do. thee. *Soesman en co.*
1443 ℔ indigo. *Bijleveld en co.*
1 kt. geneesmiddelen, 7 kn. en 1 keld. confituren, 2 pakk. Jap… 5 pic. koffij. *Dorrepaal en co.*
850 st. koehuiden. *Salomonson en Meijer.*
1/4 pijp. wijn. *van den Broek en Veeckens.*

Naar Nederland per Ned. bark *Noack,* gez. P. Wierickx.

7120 pic. koffij. *N. H. M.*

Aangekomen Passagiers te Bata…

van den 10 tot en met 12 November 1858.

Met het Ned. schip Kosmopoliet, kapt. J. Bouten, de hh. Metman, … Nordman, Evers, Wolff, Celisse, van der Valk, echtg. en 3 kinderen en … van Haastert, majoor T. J. Belle, 2de luits. Bowier en Jansen en 140 … en manschappen van Rotterdam.

Met de Ned. Ind. brik So-Ootdin, kapt. D. T. Varkevisser, mevr. … van Sumanap.

Met de Ned. bark Anna Justina, kapt. J. C. Siedenberg, de heer … en de machinist de Keizer van Singapore.

Met de Ned. Ind. bark Wilhelmina Cox, kapt. M. P. Deibel, … Gehren en kind, 4 heeren Huffenreuter van Samarang.

Vertrokken Passagiers van Bata…

van den 10 tot en met den 12 November 1858.

Met het Ned. Ind. stoomschip Samarang Packet, kapt. J. F. Scheek … C. M. H. Kroesen en echtg., de heer en mevr. Havinga, de hh. … Meijer, Schults, Lucardi, Buddingh, Schade van Westerum, de Kock, … en Berretty, benevens Z. M. troepen naar Samarang en Soerabaija.

Met de Ned. bark Zeelust, kapt. J. A. Knaap, 6 gepasporteerde … naar Nederland.

GEDRUKT BIJ H. M. VAN DORP TE BATAVIA.